

Metal işçileri yeni bir fırtınaya gebe

İşveren sendikası EMİS'le tıkanan toplu sözleşme görüşmelerinde işçiler "GREV!" dedi. 20 Ocak'ta başlayacak GREV 1.5 milyon işçi için işaret fişeğidir.

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk 2 TL / Ocak 2017

Ortadoğu'yu anlamak

Hamide YİĞİT

Klişe haline gelen "Ortadoğu'yu anlamak öyle zor ki" deyiminin bizleri yanıltmaması gerektiğiyle başlayalım. Ortadoğu'yu anlamanın zorluğunu zihinlere dikte ettirenler, bu coğrafya üzerindeki küresel emelleri uğruna kaos sürecini yönetenlerdir. Algı operatörleri, "Ortadoğu'yu siz anlayamazsınız, çünkü orası derin bir karanlıktır" algısını sunar, neticede yanı başımızdaki Ortadoğu'ya yüzümüzü... *Devamı 19. sayfada*

Başkanlığa Hayır!

"Türk tipi başkanlık" adı altında dayatılan şey, mevcut dikta koşullarının yasal bir zemine kavuşmasından başka bir şey değil. Tüm hesaplar, diktatörlüğün yasal zeminini oluşturmaya yönelik yapılıyor.

Her türlü şiddet aygıtının devreye sokulmasıyla hayata geçirilmek istenen başkanlık sisteminin, bahar aylarında OHAL'in kaldırılmasıyla birlikte halkoyuna sunulması bekleniyor. "Türk tipi başkanlık" adı altında dayatılan şey, mevcut dikta koşullarının yasal bir zemine kavuşmasından başka bir şey değildir.
İktidarın sandığa gittiği her dönem, baskı ve tehdit altında geçiyor. Bu koşullarda; tehdit, baskı, tutuklama ve katliamlar ortamında sandığa gidiliyor. HDP'li vekiller tutuklu, belediyelere el konmuş, binlerce devrimci demokrat tutuklu, muhalif her ses "terör destekçisi" olarak yaftalanarak linç ediliyor.
Zirvedeki tüm hesaplar diktatörlüğün yasal zeminini oluşturmaya yönelik yapılıyor. Bu arada iktidarın bu hedefi gerçekleştirmek uğruna yarattığı keşmekeş, şimdi kendisini de yutma eğilimine giriyor. Bunun sonucunda büyük bir şok atmosferi içerisine hapsediliyoruz.
Başkanlık dayatmasının, OHAL'in, KHK'ların tutuklamaların, linçlerin, katliamların, hedef göstermelerin vs. hepsi üzerimizde birer şok etkisi yaratıyor, hareket etme yetimizi yitiriyoruz ve gerçekliği çarpık bir şekilde algılamamıza neden oluyor.

Soğukkanlılığın önemi

Uzun soluklu düşünmemiz gereken bir döneme girdik. Olaylara ne ölçüde soğukkanlılıkla yaklaştığımız bu dönemin en belirleyici özelliği olacak.
Evet, bir eşikte durduğumuz doğru. Ancak bu eşiğin ardında ne olacağı henüz netleşmiş değil. "Kendisini doğrulayan kehanet" misali süreklileşen "yenilgi" söylemleri, yenilgiyi kaçınılmaz hale getirir. En ince ayrıntıları, en hassas dengeleri gözeten, olay ve olgulara geniş perspektifle bakan duruşlar ise bizleri çıkış yoluna götürür.
Başta işçi sınıfı olmak üzere, kadınların, gençlerin, Alevilerin, Kürtlerin, doğanın, LGBTİ'lerin yani tüm ezilenlerin sömürü düzeni devam ettikçe mücadele de devam edecektir.
Mücadele tarihi boyunca biriktirdiğimiz deneyimlerimiz, değiştirecek gücümüz var. Bunun en yakın örneğini Gezi'de görmedik mi?

"Başkanlık" hamuru

Juliana Gözen

Bünyesi artık olağan bir düzeni kaldıramayan iktidar, her geçen gün gerginliği arttırıp, OHAL ve milli seferberlik ruhu ile "darbe" stratejisini hayata geçiriyor.
Atılan her adım ve yapılan her hamle, hedefledikleri "yeni" otoriter rejimi anayasal statüye ulaştırmaya odaklı. Rastgele değil, oldukça planlı ve belli bir takvimsel süreç içerisinde bu plan işletiliyor.
Başkanlık sistemiyle taçlandırmayı amaçladığı bu yürüyüşü ile kendi kaderini birleştiren Erdoğan, tökezlememek için yoluna taş koyan ve koyabilecek tüm güçlere yönelik şiddeti alabildiğine arttırıyor. Durduğu anda düşme korkusu ve kendisinden başka güçlerin de ona karşı inisiyatif alabileceği hakikati, Erdoğan'ı bu yürüyüşe daha da mahkum etmektedir. *Devamı 3. sayfada*

Sıra iç savaşta mı?

Bu olağanüstü süreçte Türkiye'den ya da Kürtlerden gelen hiçbir hamlenin kendini amorti etme garantisi yok.

6

Ras is Seni

Tarihin kimlik ve bugünle bütünleşmesinin azametine bir tarihsel ritüel olan Ras is Seni'ye yaklaşıyoruz.

7

ABD"de yeni dönem

Şayet, Filipinler'de askeri darbe olacaksa, ABD'den tam destek almadan başarılı olması mümkün değil.

10

Tribünde antifaşizm

Haluk KOŞAR

Türkiye'de antifaşist tribün hareketinin geçmişi çok eski gibi gözükse de gerçekte son on yıla yayılmış bir harekettir. Ve şekli, şemali, sınırları tam belirlenmemiş ve daha çok da simgeler üzerinden yürüyen ve tabiri caiz ise hemen tüketilmeye açık bir harekettir. Önemlidir ve önemli olduğu kadar da önem gösterilmemektedir. Ülkemizde antifaşist taraftar hareketleri kendilerini ifade eden bir sözleşmeden çoğunlukla yoksundur. *Devamı 14. sayfada*

Kaosa doğru sürükleniyoruz

Günümüzdeki kaos ortamının karmaşık ve sert fırtınaları, Erdoğan'ın kapasitesini zorlayıp aşıyor.

Oğuzhan KAYSERİLİOĞLU

Erdoğan'ın diktatörlüğü nasıl var oluyor?
En tepede, Erdoğan'ın kendisi, baş despot/diktatör olarak duruyor ve diğer alanlardaki bütün egemenlikleri kendisine bağladığı bir oligarşik zirvede konumlanıyor. Zirvedeki Saray'da inşa edilen bu güç alanı, diğer egemenlik biçimlerine güç sağlarken, o da kendisini diğerleriyle ete-kemiğe büründürüyor, yerelleştiriyor.
İşte, diktatörlüğün uzantılarından biri de, erkek egemenliğidir.
Herkes biliyor, adamın biri arabasıyla işine giderken gözüne çarpan parktaki spor yapan kadını alçakça dövdü. Başkalarının yanı sıra, mesela tıpkı neo liberal çalışma koşullarının derinleştirilmesi ya da Suriye'deki bataklığa daha da batma gibi, kadın dövülmesi olayı da, tipik bir Erdoğanist tutumdur, bir bakış açısının eyleme dönmüş halidir.
Nasıl mı?
Erdoğanizmin oligarşik ve totaliter yapısı, toplumsal yaşamın diğer alanlarında gerçekleşmesine benzer biçimde, erkek ve kadın cinsi arasındaki ilişkide de, erkeğin sorgusuz-sualsiz oligarşik egemenliğine dayanıyor.
Bu tarz bir egemenlik, kendi ürettiği değerler sisteminin başka değer yargılarını düşman görerek yok etmesine... *Devamı 4. sayfada*

AKP içerisindeki fraksiyonlar gerçekliği

AKP içi hiziplerin durumu

Erdoğan'ın sert siyaset tarzı, yalnızca parti dışı muhalefeti değil, parti içerisindeki muhalefeti ve fraksiyonlaşmayı da daha doğmadan eziyor.

Hasan DURKAL

15 Temmuz Allah'ın lütfu mu bilinmez, ancak sonrasında Erdoğan, tutturduğu tempo ile hedeflerine ulaşma çabasında. Kitle seferberliği şimdilik yakıt tankını doldurmuş, yaratılan baskı ortamı şimdilik yolu açmış gibi görünebilir. Çok sayıda gücün çarpıştığı bir güçler alanında cereyan ediyor her şey. Dolayısıyla yolun sonunu kestirmek çok güç. Erdoğan hedeflediği anayasal güvence ve başkanlık için geri dönülmez adımlar attıkça, Türkiye siyasetinin alışılagelen yapısı daha derinden sarsılıyor. Yıllar içerisinde oluşan siyasal dengelere dayatmalar yapılıyor. Burjuva güçlere dayatılan şey şu: Ya Erdoğan hareketi içerisinde eriyip tarihsel köklerinizi unutacaksınız, ya da her türlü terör destekçiliği ile suçlanıp hedef gösterileceksiniz.
Bu politika biçiminin yarattığı yüksek basınç, gerek AKP içerisinde, gerekse AKP dışında birçok siyasal figürü yuttu. Devlet Bahçeli, Kemal Kılıçdaroğlu bunun en bariz örnekleri.

Muhalefetin hassas dili

Erdoğan'ın sert siyaset tarzı, yalnızca parti dışı muhalefeti değil, parti içerisindeki muhalefeti ve fraksiyonlaşmayı da daha doğmadan eziyor. Türk devlet yapısını en net biçimde temsil eden ve her biri birer devlet partisi konumunda olan Türk burjuva partilerinde zaten parti içi fraksiyonların kaderi her zaman ihraç/itibarsızlaştırma olmuştur. Erdoğan hareketi bunu yüksek perdeden yapıyor. Eline aldığı FETÖ sopasını, işine gelmeyen herkesin sırtına indiriyor.
Böyle bir durumda parti içi muhalefet bu damgayı yememek için oldukça hassas bir dil icat ederek Türk burjuva siyasetçilerinin hizmetine sunuyor.

Abdullah gül sendromu

Örneğin Abdullah Gül. Dönem dönem ortaya çıkarak tutturabileceği en ince dili tutturarak "biri"lerine mesajlar veriyor. Meclis Darbe Girişimi Araştırma Komisyonunun sorularına verdiği cevaplarda "başka"ca düşüncelerini ifade ediyor. "Önemli olan husus, bir ülkede darbe düşüncesinin hiçbir zaman akla hayale gelmeyeceği bir iklimi oluşturabilmektir… Demokrasi, hukukun üstünlüğü ve temel insan haklarını garanti altına alacak, kuvvetler ayrılığına dayalı yüksek standartlarda demokratik bir sistemi inşa etmek gerekmektedir."
Verilen mesaj net: Başkanlığa karşıyım. Tüm partinin başkanlığı desteklediği düşüncesine kapılmayın. Ey burjuva güçler ben sizin sermaye dolaşımınızı riske edebilecek her türlü maceradan uzağım.

Farklı çizginin ilanı

Daha önce defalarca Abdullah Gül ya da bir başkası (Mehmet Şimşek, Ali Babacan, Bülent Arınç vs.) farklı çizgilerini çeşitli biçimlerde ortaya koydular.
Bu ifade ediş tarzları çoğu zaman oldukça hassas bir şekildeydi. Ancak bunlar hiçbir zaman partiden kopuşmaya işaret etmedi. Bu söylemleri takip eden söylemler ilişkileri daha da kopuşturacak söylemler değil, daha çok yeniden denge kurmaya yönelik söylemler oldu.
Bu tarz Türkiye burjuva siyasetinin genetik kodlarını açığa döker.
İtaatin ve devlete bağlılığın öğretildiği yer olan burjuva partileri bu ilkelerin dışına kolay kolay çıkmazlar.
AKP içerisinde fraksiyonlar olduğu bir gerçeklik.
Ancak bu fraksiyonların kendilerini rahatça ifade edebilecekleri tek ortam, artık AKP gibi bir gerçekliğin olmadığı bir ortamdır. Kılıçların dışarıdan bir destek olmadığı sürece çekilmesi oldukça zordur.

Türkiye, ABD-Rusya çatışmasının "nesnesi"

İçeride ve dışarıda çarpılan duvarlar ile birlikte Karlov suikastıyla ulaşılan yeni eşikte Türkiye, ABD ve Rusya arasındaki savaşın gerçekleştiği bir zemin seviyesine düşmüş durumda.

Hasan FERAMUZ

Türkiye, ABD ve Rusya arasında süregelen gerilim, Büyükelçi Karlov suikastıyla birlikte yeni bir eşiğe ulaşmış oldu. Bu eşik, bir yandan hamlelerin daha açıktan, daha sert ve daha etkili olacağı bir zemine yol açarken, diğer yandan da ilişkilerin boyutlarını da değiştirmiş oldu.

İnisiyatif Rusya'da

24 Kasım 2015'te Rus uçağının düşürülmesi ile birlikte dip noktasına varan Türkiye- Rusya ilişkileri, 2016 Haziran ayındaki görüşmeler ve ardından 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında Rusya'nın sergilediği tavırlarla tekrardan ivmelenmişti.
Halep'in boşaltılması, ekonomik alandaki kimi kısıtlamaların kaldırılması gibi konularda varılan anlaşmalarla ilişkilerde ikinci bahar yaşanmaya başlanmıştı ki, Büyükelçi Karlov suikastı gerçekleştirildi.
Karlov suikastı, kısmen dengede olan ilişkide inisiyatifin Rusya'ya geçmesine neden oldu. Rus haber ajansı Sputnik'in iddiasına göre suikastı gerçekleştiren Mevlüt Mert Altıntaş'ın, Türkiye'nin Halep'ten çıkarmaya çalıştığı gruplarından biri olan Fetih el Şam (eski adıyla El Nusra) üyesi olması, Türkiye›nin inisiyatifi Rusya'ya kaptırmasını sağladı.
Dolayısıyla Atlantik Bloku'na (ABD-AB) karşı blöf unsuru olarak kullanılan Rusya kozu, artık sürüklenmeye neden olan kemende dönüşmüş oldu.
Rusya ise bu kozu ilk olarak Suriye konusunda değerlendirmeye yöneldi. Rusya, İran ve Türkiye ile birlikte Moskova Deklarasyonu'nu açıklayıp Astana Görüşmeleri sürecini başlatarak Suriye cephesindeki gücünü pekiştirmiş oldu.
Türkiye'nin Atlantik Bloku'na ekonomik-askeri bağlılığının farkında olan Rusya, Türkiye›yi kendi hattına çekmekten çok, politikalarını gerçekleştirmek için gücünden ve konumdan faydalanmaya yönelmiş durumda. Çünkü Rusya, hem askeri hem de ekonomik açıdan Türkiye'yi kapsayamayacağının farkında. Böylece Rusya Türkiye'nin blöflerini görerek, hem Atlantik Bloku'nda kimi çatlaklar sağlamaya hem de Türkiye'nin açtığı ama dolduramadığı boşlukları (Suriye gibi), onun gücünden de yararlanarak, elde etmeye çalışıyor.

ABD'nin sopaları

15 Temmuz darbe girişimi ile sonrasındaki Fethullah Gülen'in iadesi üzerinden gerilen ABD-Türkiye ilişkileri, Fırat Kalkanı operasyonuyla birlikte daha da "kötü" bir hal almış durumda. AKP'ye yakın medyada giderek artan ABD'ye yönelik tepkiler aleni ve üst perdeden dile getiriliyor. Fakat bu gürültü patırtıya rağmen ABD ne Fırat Kalkanı operasyonuna Türkiye'nin istediği desteği veriyor ne de Rakka'ya yürüyen Demokratik Suriye Güçleri'ne (DSG) yardımını kesiyor. Bununla birlikte doların engellenemeyen yükselişi, ekonomik krizin giderek derinleşmesi, ABD'nin iknadan çok birkaç "sopa" ile yola getirmeye çalıştığı görülüyor.
Türkiye, gerek içeride gerekse dışarıda yaşadığı denge ve güç kayıplarını daha fazla saldırarak aşmaya çalışmaya devam ediyor. Bu dengesizlik ve güçsüzlük durumunu ise, kapitalizmin artık içinde çıkılamayacak olan yapısal krizinin etkisiyle ortaya çıkan emperyalist bloklar arasındaki savaşımdan alacağı kırıntılarla karşılamayı umuyor.
Fakat içeride ve dışarıda çarpılan duvarlar ile birlikte Karlov suikastıyla ulaşılan yeni eşikte Türkiye, ABD ve Rusya arasındaki savaşta bir güç olmaktan, bu savaşın gerçekleştiği bir zemin seviyesine düşmüş durumda.
Sonuç olarak Türkiye'nin iki eksen arasında yönünü çıkarına göre belirlemeye çalışan "özne" olmaktan çok, eksenlerin üzerinde hesaplaştığı bir nesne olmaya doğru ilerlediği görülüyor.

Ekonomik kriz seferberliği

TL'nin Amerikan Doları karşısındaki değeri Türkiye için ekonomiye olan güvenin bir göstergesi olarak algılandığı için büyük bir önem taşıyor.

Mehmet Fatih TRAŞ

15 Temmuz sonrası ülkeyi giderek daha fazla etkisi altına alan iç siyasetteki yüksek gerilim ve dış politikadaki büyük savrulmalar ekonomiyi etkilemeye devam ediyor. 2008 ABD konut piyasası krizi sonrası parasal genişleme tabanlı bir politikadan normalleşme bazlı bir politikaya yönelen Amerikan Merkez Bankası'nın attığı adımlar, Türkiye'deki ekonomik değişkenleri yeni denge noktalarına itmeye devam ediyor.

Ekonomik gösterge

TL'nin Amerikan Doları karşısındaki değeri Türkiyeli hane halkı için ekonomiye olan güvenin bir göstergesi olarak algılandığı için büyük bir önem taşıyor. Dolayısıyla AKP ve ekonomi kurmayları için Dolar/TL kurunda yaşanan savrulmaları yönetmek önemli bir husus haline geliyor.
Bu gibi girişimlerin bir örneğini Aralık ayında yaşadık. Aralık ayının ilk haftalarında 3,60 düzeyinde bulunan Dolar/TL kuruna karşı seferberlik ilan eden Erdoğan, herkesi Dolarlarını satıp TL ya da altına geçmeye davet etti.
26 Aralık'ta TC Merkez Bankası'nca açıklanan veriler, Erdoğan'ın bu çağrıyı yaptığı 2 Aralık'tan bu yana 1,5 milyar Dolar üzerinde bir Dolar mevduatı azalışına işaret etti. Buna paralel olarak aynı dönemde kurun 3,35 düzeyine kadar gevşediği gözlemlendi. Sadece firmaların 200 milyar doları aşan kısa vadeli dış borçlarının olduğu göz önüne alındığında döviz mevduatlarındaki bu düşüş oldukça mütevazı bir düzeyde kaldı.

Seferberlik ruhu

2016'nın 3. çeyreğine ilişkin büyüme verileri ve 4. çeyreğe dair öncü göstergeler ekonominin bir daralma patikasına girme eğiliminde olduğunu gösteriyor. Özellikle 3. Çeyrekte kamu harcamalarında bir önceki yılın aynı dönemine göre yaşanan %25'lik artışa rağmen büyümedeki %1,8'lik küçülme, başka olağandışı gelir kaynaklarını da resesyona girme durumunda olan ekonomiyi desteklemek için kullanacağını gösteriyor.
Akla ilk gelen gelir kaynağı, yurtdışından getirilen kaynakları hiçbir soruşturmaya tabi olmadan ülkeye sokan ve aslında bir kara para aklama operasyonundan ibaret olan varlık barışı.
Kaynağı belli olmayan yüksek miktarda döviz de bu kaynaklar arasında yer alıyor. Bu kaynağın Türkiye'nin de yer aldığı Sünni ittifaka taraf olan Katar ve Suudi Arabistan gibi ülkeler tarafından sağlanan sermaye ile oluşturulduğu düşünülüyor. Kullanılan bir diğer araç ise konut satın alma, şirket kurma ve bankada mevduat bulundurma şartları üzerinden vatandaşlık satmak.

Krizi basamak olarak kullanma

Erdoğan içerisinde bulunduğu kriz dinamiklerini basamak haline getirerek yukarıda tutunmaya çalışıyor. Bu çaba sonucunda her türlü gayrimeşru faaliyet yasalarla meşrulaştırılmış oluyor. Böylece toplum ve devlet mafyalaşıyor.
Son günlerde kurda yaşanan türbülansın bize gösterdiği şey ise, seferberlik ruhunun yakıtının ve sürdürülemez nitelikli bu gelir kaynaklarının ekonomideki kötü gidişi frenlemesinin oldukça güç olduğu.

AKP içerisindeki fraksiyonlar gerçekliği

Bu hamur "Başkanlık"ı kaldırmaz!

15 Temmuz'dan sonra OHAL ve KHK'larla yönetilen biçimin artık "kanunlaşması" olacak olan bu rejim değişikliği özünde; "devlet" diye bildiğimiz güçlü yapının Saray etrafında toplanması, Saray dışındaki tüm kurumların infazı, egemenliğin kullanımının şahsileştirilmesidir.

1. sayfadan devam

Juliana GÖZEN

Başkanlık mı? Diktatörlük mü?

Devletin bekası kılıfına sarılarak yutturulmaya çalışılan, esasen Erdoğan'ın bekasını sağlamaktan başka bir amaç taşımayan anayasa değişiklik paketi mecliste tartışılmaya başlandı.
Peki, nedir şimdi mecliste tartışılan anayasa değişiklik paketi ve muhtemelen Nisan'da bizim önümüze gelecek olan referandum?

Anayasal zemine kavuşturulmaya çalışılan "rejim değişikliği" 1 Kasım'dan itibaren yaşadıklarımız esasen...
Halkın iradesini yok sayan 1 Kasım seçim "darbesi", patlayan bombalar, Saray'da toplanan muhtarlar/yargıçlar, Saray'ın ağzına bakan medya, kapatılan dernekler, KHK ve OHAL ile yönetilen bir ülke, Ortadoğu'da yatırım yaptığı cihatçıların bumerang misali kendini vurması, "Milli Seferberlik" adı altında kendisinden olmayan herkese bilenen ve saldırmaya hazır hale getirilen toplumun bir kesimi...
15 Temmuz'dan sonra OHAL ve KHK'larla yönetilen biçimin artık "kanunlaşması" olacak olan bu rejim değişikliği özünde; "devlet" diye bildiğimiz güçlü yapının Saray etrafında toplanması, Saray dışındaki tüm kurumların tasfiyesi, egemenliğin kullanımının şahsileştirilmesidir.

Hayır ama nasıl bir "Hayır"!

İktidarın karşı karşıya kaldığı krizi çözme yöntemi ise bütünlüğünü her açıdan zorluyor ve sarsıyor. Bu sarsıcı süreçten sağ salim çıkabilmenin reçetesi ise süreklileşen şiddet ve baskı ile referandumdan "evet" çıkartabilmek.
Ancak bu iktidarın tabiri caizse amok koşucusunu andıran koşusundan rahatsız olan ve fiili rejimin kapsayamadıkları var.
Oraya dönüp bakalım...
Yaklaşan ekonomik krizin faturasının çıkacağı işçiler var; bu gidişata dur demek için isyanı mayalayan, iktidarın reflekslerini kitleyen, şaşı bırakan kadınlar var...
Ortadoğu'da aldığı inisiyatifle, iktidarın politikasını duvara toslatan, boşluğa düşüren Kürtler var. Hala nefes aldıkları her yerde ağaca, toprağa sarılan ekolojistler var.

Seferberliğe karşı seferberlik

Şimdi, iktidarın "seferberlik" sürecine karşı, "seferberlik" ilan etmemiz gereken kritik ve tarihsel bir eşikteyiz.
Sadece günlük sorunlara odaklanarak, salt Erdoğan diktatörlüğü üzerinden yürütülecek bir muhalefet yahut oturulan rahat, sıcak yerlerden sosyalizm naraları atmak, bugünün görevinden ve mücadeleden kaçmaktır!
Yapılması gereken, halkın en ince damarlarına yerleşerek, onların nefesi, sözü ve mücadelesi olarak yaşamsallaşıp "OHAL koşullarında referandum yapılamaz" söylemini yükseltmek ve "Başkanlık yürüyüşü"ne hayır demektir!

Devletin krizi ve dönüşümü

Devlet, sadece baskıya dayalı bir örgüte dönüşüyor. Kendi hukukuna bile uymayan, talanın mutlak kılındığı, istikrarsız bir çete gibi hareket eden bir yeni bir devlet modeli söz konusu.

Emrah ARIKUŞU

Kurulduğu günden bu yana Türkiye Cumhuriyeti devleti, "güçlü devlet" olma yolunda ilerliyordu. Rejim krizinin ve ekonomik krizin iç içe geçerek oluşturduğu gergin ortamda 15 Temmuz darbesinin basıncı ile sendeledi ve krize girdi. Devlet şimdilerde ayakta kalma çabası içinde yol alıyor. Kendi gücünü aşan hamlelerin oluşturduğu basınç, ipleri gevşetiyor ve krizi derinleştiriyor.
Şu an için referandumla kazanmak istediği Başkanlık, krizden çıkışın anahtarı olarak servis ediliyor.
Ancak tarihin bu özel döneminde, alt üst oluşların yaşandığı ve yeni dengelerin oluştuğu bu geçiş sürecinde, "Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak".
Eksen değiştirme çabası gibi gördüğümüz ve sadece güncel politika açısından değer taşıyan Şangay'a yanaşma ya da AB 'den uzaklaşma gibi hamleler, karşılık bulamadı.
Rus büyükelçinin öldürülmesi, devleti öncekinden daha da zor bir konuma sürükledi. Bu gelişme ile ülke, küresel güçlerin oyun ve savaş alanına girdi. Bir yanda Rusya-İran ekseni öte yanda ABD-NATO ekseni. Her ikisiyle de aşık atacağını sanan devlet şimdilik bu politikaların adını "Dinamik denge" koymuş durumda. Bu politika da herhalde daha önce üretilen "değerli yalnızlık" gibi avuntu halini alacak.
Devlet bu hamlelerle içindeki diğer güçlere hareket imkanı kazandırıyor. Ergenekon operasyonlarıyla tıraş edilen Avrasyacılık, şimdinin modası haline geliyor. Bu hattı savunan güçler hareket ettiklerinde inisiyatifi ele alabilecek güç kapasitesine ulaşabilirler.
Öte yandan, Türkiye›nin NATO›nun ikinci büyük ordusu olma gerçekliği ve ABD›nin devlet içindeki tartışılmaz ve güçlü etkisi, olası bir ABD müdahalesinin de önünü açıyor. Bu müdahalenin alıcıları devlet içinde yerleşik bir vaziyette ve her an tetikteler.

Savaşta ısrar

El Bab hamlesi TC'nin zorlandığı başka bir eksen. Gerek operasyonun maliyeti gerekse de askeri anlamda sonuçsuz kalınması ve asker cenazelerinin artık saklanamayacak boyuta taşınması, devletin yerinde saymasına neden oluyor. Darbe ile asabiyeti bozulmuş ordu gerçekliği, ekonomik krizin kapıda oluşuyla da birleşince devlet sarsılıyor. IŞİD'le savaşın önünün açılması, örgütün Reina saldırısı ile ülke politikasında güç dengelerini hedeflediğini ortaya koyuyor.
Kürtlerle verilen savaş, krizi tetikleyen bir diğer dinamik. Kürt siyasal hareketinin demokratik yasal zeminde sesinin kesilmeye çalışılması ve öte yanda süren savaş, devletin klasik çözümsüzlük politikasını ortaya koyuyor. Savaş politikalarında ısrar ettikçe, devlet zora sokuluyor ve krizin boyutu artıyor.

"Çeteleşen" devlet

Devlet doğrultusunu şaşırmış ve ucu görünmez tünele girmiş bulunuyor.
Yolunu bulamadıkça da sağa sola çarparak dengesini yitiriyor.
Hiçbir çatlak sesin istenmediği ve sadece baskı ve zora dayalı bir örgüte dönüşüyor. Belki de, devletin yeni karakteri, belirli bir doğrultuda ve amaç için hareket etmeyen, kendi hukukuna bile uymayan, sermayenin soygununun mutlak kılındığı ve istikrarsız bir "çete" gibi hareket eden bir karakterdir. Ama buna kendisi ne kadar dayanacak hep birlikte göreceğiz.

Yeni yılın kutlamak isteyenleri, nefret söylemleriyle hedef gösterenlerin Reina Katliamında paylarının olmadığını kim söyleyebilir?

Reina saldırısı "Frankenstein"ın dönüşü

Uzun zamandır "özel" olarak seçilmiş hedeflere "belirli" aralıklarla saldıran IŞİD, yine "özel" bir hedefe saldırdı. Fakat Türkiye'deki sempatizanlarına işaret fişeği olacak bir saldırı ile bunu gerçekleştirmesi bir tesadüf değil.

Hasan FERAMUZ

IŞİD, kanlı Reina saldırısı ile savaşı Türkiye'de sürekli hale getireceğinin ilk işaretini vermiş oldu. Uzun zamandır "özel" olarak seçilmiş hedeflere "belirli" aralıklarla saldıran IŞİD, yine "özel" bir hedefe saldırdı. Fakat Türkiye'deki sempatizanlarına işaret fişeği olacak bir saldırı ile bunu gerçekleştirmesi bir tesadüf değil.

IŞİD Türkiye'ye yöneliyor

"İslam Devleti"ni ilan ettiğinden bu yana Müslümanları topraklarına çağıran IŞİD, bu doğrultuda 5 Haziran Diyarbakır, 20 Temmuz Suruç, 10 Ekim Ankara katliamlarıyla Kürt halkına, Alevilere ve devrimcilere yapılan saldırılarla "gücünü" ortaya koyarak "müminlerin" hayal ettikleri hilafeti kendisinin uygulayabileceğini göstermeye çalıştı.
Fakat Kobane direnişiyle IŞİD'in geriletilmeye başlanması, sonrasında hem Suriye'de hem de Irak'ta toprak kayıpları, şimdi ise Musul ve Rakka operasyonlarıyla yolun sonu gözükmeye başladı. Bu durum IŞİD'in belli bir alana sıkışmasıyla birlikte, sıkışmayı aşmak için yeni bölgelere yöneleceğini de gösteriyor. Buna uygun olarak "yeni" bölgeler için ideal adayların ilk sırasında Türkiye geliyor. Son üç yıl içinde IŞİD'in kontrol ettiği bölgelere Türkiye'den gidip gelen insan sayısının toplamda 10 bine yaklaştığı ve 1800'e yakın kişinin de Suriye'de savaş eğitimi almış olduğu göz önünde tutulduğunda IŞİD'in Türkiye'yi neden ilk sıraya aldığı görülebilir.
Bununla birlikte IŞİD'in Türkiye'de tutunabilmesi için bu güçlerin yanı sıra toplumsal bir tabana ve etkililiğe sahip olması gerekiyor. Bu yüzden Reina saldırısı oldukça önem taşıyor. IŞİD bu saldırıyla toplumsal tabanına moral vermekle birlikte, Türkiye'deki İslamcı kitleleri yanına çekmeyi hedefliyor.

Frankensteinların Dönüşü

Reina saldırısı sonrası gösterilen kimi "oh olsun"cu tepkiler IŞİD'in hedefinin boşuna olmadığının göstergesi. Bunda yeni yılın gelişini eğlenerek kutlamak isteyenleri, "Noel" ile Yılbaşı'nı birleştirerek nefret söylemleriyle düşman gösteren Diyanet'ten Alperen Ocakları'na kadar uzanan aparatların payı oldukça büyük. Öte yandan neoliberal düzeninin uygulayıcısı AKP hükümetleri, hem iktidarını korumak hem de yoksul Müslümanlar üzerindeki ideolojik meşruiyetini sağlamak için eğip bükmekten imtina etmediği garabet "İslam" anlayışı da bu tip "Frankenstein"ların yetişmesine zemin hazırlıyor. Karlov suikastını gerçekleştiren polisin El-Nusra üyesi çıkması da sadece IŞİD'in değil, Suriye'de palazlanan diğer cihatçı çetelerin de bu zemine yöneldiğini ortaya koyuyor. Dolayısıyla Suriye'de ve Irak'ta giderek sıkışan ve kaybeden cihatçı çetelerin sadece kayıplarını telafi etmek için değil kendi varlıklarını, güçlerini ortaya koyacak eylemleri için de Türkiye'ye yöneleceği görülüyor. Bu yüzden Reina saldırısı, "Frankenstein"ların giderek kendi gündemlerini ve isteklerini gerçekleştirmeye çalışmak için yaratıcıları olan Dr. Victor Frankenstein'ın kontrolünden çıkabileceklerini gösteriyor.

1. http://www.hurriyet.com.tr/turkiye-den-cihada-10-bin-kisi-gitti-29383934
2. http://www.superhaber.tv/dunya/rakamlarla-isidin-turkiyede-tuyler-urperten-varligi/haber-10824

POLİTİKA

OĞUZHAN KAYSERİLİOĞLU

Kaosa doğru sünükleniyoruz

Parktaki kadın neden dövüldü?

Erdoğanizmin oligarşik ve totaliter yapısı, toplumsal yaşamın diğer alanlarında gerçekleşmesine benzer biçimde, erkek ve kadın cinsi arasındaki ilişkide de, erkeğin sorgusuz-sualsiz oligarşik egemenliğine dayanıyor.

1. sayfadan devam
Kadının tümüyle erkeğe bağımlı kılınmasına, emeğinin karşılıksız sömürülmesine ve sonra da aşağılanarak hiçleştirilmesine ihtiyaç duyar.
Birçok kadın, "biz zaten bu tarzı iyi biliriz, alışığız da" diye düşünebilir; haklıdırlar da; ama, Erdoğanizm bildiğimiz erkek egemenliğinin daha da derinleşmesi ve normalleşmesidir; kadın hareketinin kazanımlarının tasfiye edilmesidir.
Erdoğanizm, erkek-kadın ilişkisini böyle kurunca, kendi yapısını toplumsal yaşamın oldukça büyük bir alanında gerçekleştirmiş olur ve buradan aldığı güçle diğer alanlarda da gerçekleştirmeye çalışır. Erkek-kadın yerine, Türk-Kürt, Sünni-Alevi ve sermaye-emek ilişkisini koyarsanız; aynı yapının o alanlarda da gerçekleştirilmeye çalışıldığını görebilirsiniz.
İşte, farklı alanlara yayılmış bu tarzdaki özgün egemenlik ilişkileri, buluşup ortaklaşarak özgün bir iktidar alanı/"Başkanlık sistemi" kurmaya çalışıyor.
Erdoğanizm, böyle bir iktidar alanının ideolojisidir. Dünyanın hiçbir coğrafyasında görülmeyen bir "Başkanlık sistemi" kurulmaya, aslında faşist bir diktatörlük anayasası zorla kabul ettirilmeye çalışılıyor.

Erdoğanizmin normları

Bu ideolojinin totaliter egemenliği, her alanın egemenine kendi alanının "kölelerine" her türlü dayatmayı yapma, onu hiçleştirme veya itiraz ederse şiddet kullanarak yok etme "hakkını" verir. Örneğimizdeki gibi erkekse, arabasını durdurup dövebilir ya da metroda saldırabilir, güldüğünü ya da eteklik giydiğini görünce tokatlayabilir, taciz ve tecavüz etmeyi veya "kızınca" öldürmeyi kendi hakkı olan "normal" bir davranış olarak görür.
Erdoğan'ın iktidar yıllarında kadınlara yönelik taciz, tecavüz ve cinayetlerin inanılmaz bir hızda artması, kesinlikle rastlantı olmayıp, tümüyle inşa edilen yeni egemenlik sisteminin yapısal bir sonucudur.
Ama, aynı durum, Aleviler, Kürtler ve işçiler için de geçerlidir; ve, bu seçilmiş alanlarda gerçekleştikçe toplumsal yaşamımızın bütününe doğru hızla yayılacaktır. Nitekim, yayılıyor da!
Artık, farklı olmak ya da muhalif olmak gibi duruşlar, tümüyle hainceve düşmanca bir tutum olarak değerlendiriliyor ve bu türden suçlamalar sürekli alan kazanıp, sertleşecektir.
İnsan hakları veya başka demokratik dengeler de, unutulacak ve biz "köleler" despotumuzun uygun görüp lütfederek bize "ihsan buyurduğu" kırıntılara sevineceğiz.
Şimdi önümüze koyulan "Anayasa" da, despotun/diktatörün güvencelerini arttırmak için yapıldı.
Anayasa kavramının içerdiği hiçbir kurumlaşmayı ve işleyişi içermeyen bir "tarihsel suç belgesi", tartışarak onu meşrulaştıralım diye önümüze atılıyor.
Bu belgede, halkın karşılaştığı sorunların çözümüne yönelik hangi kurumlaşmaların uygun olacağı tartışılmıyor.
Tersine, bir "padişah" gibi asla sorgulanamayan bir diktatörlük ve diktatörün keyfinin istediği kalıba girmeye zorlanan bir halk inşa etmenin kuralları tartışılmak isteniyor.

Erdoğan'ın sürprizleri

Erdoğan "dünya çapında " bir "şey" yaptı: ABD'nin, Suriye'nin talan edilmesi hedefiyle yürüttüğü terör yoluyla işgal politikasının da bataklığa saplanmasına epey bir katkıda bulundu.

Mehmet Ağar hapisteyken tıpkı Ferit Şahenk gibi özel uçağıyla onu ziyarete giden abisi Mustafa Koç'un açtığı yoldan ilerleyen Ali Koç " yanı başımızda olup bitenlere seyirci kalamayız" dediğine göre, ortada Erdoğan'a özgü bir "marazi saldırganlık" değil, sistemin ana güçlerinin ittifak halinde olduğu bir yönelim var.
Evet, egemenlerimiz, hepsi birden Orta-Doğu'da hegemon güç olmak istiyorlar. Aralarındaki tartışma, bu konuma hangi yoldan gidileceği üzerine yaşanıyor.
Ama, "Kürt" saplantısı üzerinden yürütülen "bölgesel hegemonik güç olma" arayışı, sonunda bataklığa saplanıverdi.
O arada, aslına bakarsanız, Erdoğan "dünya çapında " bir "şey" yaptı: ABD'nin, Suriye'nin talan edilmesi hedefiyle yürüttüğü terör yoluyla işgal politikasının da bataklığa saplanmasına epey bir katkıda bulundu.
Erdoğan, bunu "ABD yenilsin de Rusya'nın önü açılsın" istediği için değil, ABD'nin kendisi için ayırdığı "taşeron ücretini" arttırabilmek için yaptı. Ama, "evdeki hesap çarşıya uymadı!"

Suriye'nin hegemon gücü şimdi Rusya!

Sadece bu da değil, Suriye'de yaşananlar, dünyada ABD'nin tek hegemon güç olduğu düzenden çok kutuplu bir yeni düzene geçilmesinde etkileyici oldu.
Gerçi, bölgedeki kaos "her an her şeyin olabileceği" bir sürekli akış halinde yaşanıyor. IŞİD maşası üzerinden, onun örgütsel varoluşunu batı-Suriye ye kaydırarak, kaosun derinleşmesini isteyenlerin olduğu açık. ABD ve Rusya'nın birbirlerini rahat bırakmayacağı anlaşılıyor.
Ama, sırf günümüzdeki güç dengeleri üzerinden bakarsak, güçlü olan Rusya'nın önünü açan önemli bir olgu da, ABD'nin bölgedeki "adamı" Erdoğan'ın hataları oldu.

Acemilik ve ustalık

O da yetmedi, Erdoğan önderliğindeki Türkiye, şimdi de "eksen değiştirme oyunu" oynayarak, ABD'yi aşağı itme Rusya'yı ise yükseltme "işine" devam ediyor.
Pek de ne yaptığının farkında olmayan egemen oligarşi, aslında tam tersini yapmak isterken bu noktaya sürüklendi.
Günümüzdeki kaos ortamının karmaşık ve sert fırtınaları, Erdoğan'ın kapasitesini zorlayıp aştı. "Acemi şoför" durumuna düşen Erdoğan, ülkesini uçuruma sürüklüyor.
O arada, önüne çıkan "fırsatı" gören "usta şoför" Putin de, iyi bildiği "oyunu" keyifle oynuyor!

Erdoğan'ın gölgedeki yardımcısı

Kılıçdaroğlu'nun bir işi sonuna dek götürdüğünü gördünüz mü, ya da bir sonuç aldığını, öylesine ve boş konuşmaktan başka ne yapıyor?

Kılıçdaroğlu sahici birisi mi yoksa aslında olmayan ama varmış gibi görünen bir hologram mıdır, anlaşılmıyor. Ya da, bir yerlerinden kendisini "kuranların" istediği gibi hareket eden bir "kukla" da olabilir. Dokunup, gerçekten var mı diye yoklamak isteği uyandırıyor.
O, evet, Erdoğan'ın her adımına karşı çıkıyor, ama öyle yapıyor ki, esasında desteklemiş oluyor!
Nasıl mı?
Kılıçdaroğlu'nun bir işi sonuna dek götürdüğünü gördünüz mü, ya da bir sonuç aldığını, öylesine ve boş konuşmaktan başka ne yapıyor?
O, bolca parlak laf ederek esip gürlüyor da, hiçbir zaman esasa dair tartışmıyor ve teknik ayrıntılarda kuru gürültü çıkarıyor. O, kuru gürültü de Erdoğan'a daha fazla kuru gürültü çıkarma imkanı veriyor. Bolca çıkan kuru gürültü arasında Erdoğan'ın gemisi hedefine doğru yürüyor!
Çünkü, hepimiz yaşayarak gördük, tartışılan konu sonra unutulup gidiyor ama her seferinde Erdoğan'ın istediğini elde etmiş oluyor. Tam da o sırada başka bir kuru gürültü daha yaşandığı için, her şey unutuluyor zaten.

İradesiz lafazanlık!

Şimdi de, bize," pazartesi meclisi dinleyin" demiş; anayasa tartışmalarında neler neler söyleceklermiş; yahu, "Atı alan Üsküdar'ı aşmış", siz daha kürsü konuşmasıyla bu gidişi engelleyeceğinizi mi sanıyorsunuz?
Şayet, gerçekten engellemek isteseydiniz, 15 Temmuz'un sonrasındaki Taksim mitinginde adım atmanız yeterliydi, ama siz Yenikapı'da teslim olup diz çökmeyi tercih etmediniz mi?
İşte o zaman yüzüstü bırakarak Yenikapı'ya sıvıştığınız yüz binlerce kişi bu "anayasa" adı verilen diktatörlük belgesine tamamen karşı; sözgelimi, meydanlarda meşru protesto haklarını kullanmalarına yardımcı olmayı düşünüyor musunuz?
İşin gerçeği, her şeyin bilincindeler ve "gölgeleme" görevlerini yerine getiriyorlar. Sermaye güçleri ve devletin "gizli" odaklarından bu yönde davranmaları yönünde aldıkları "emri" uyguladıklarını anlaşılıyor.

Bazı olasılıklar

En iyi olasılık, emek ve demokrasi güçlerinin "Anayasa görüşmelerini" baskı altına almak için başlattıkları direnişin yayılarak halk hareketine dönüşmesidir.

Kaotik ortamın kaosa dönüşmeye başlaması, Yenikapı koalisyonunu bozabilir ve "kaostan önce son çıkış" gibi gözüken "Büyük Koalisyon"/ AKP- CHP- MHP koalisyonu devreye sokulabilir. Aralık ayında başlayan "kaosa sürüklenme" süreci devam ederse, bir çıkış göremeyen Yenikapı koalisyonunun kimi unsurları böyle bir yeni koalisyonun inşasını gündemleştirebilir.
Bir tahmin olmaktan öte gitmeyen üstteki yönelimin herhangi bir belirtisi yok, en azından biz "alttakiler" bilmiyoruz; tam tersine, Erdoğan'ın borusunun sesi gittikçe daha yüksek perdeden ötmeye devam ediyor.

NATO müdahalesi

Öte yandan, başka bir olasılık da, gene herhangi bir bilgi sahibi olmasak da, muhtemelen NATO karargahlarında planlanmaya başlanmış olmalıdır.
Bab'da şimdi yaşanan tıkanma Başika'da olduğu gibi "geri çekilme güvencesi isteme" durumuna evrilirse, önce desteklenip sonra yüzüstü bırakılan Nusra çetesiyle şimdi yaşanan gerilim silahlı çatışma düzeyine yükselir ve Türkiye sınırları içine de sıçrarsa, IŞİD ülke içinde ayrı bir iktidar alanı kurma girişimlerini sürdürürse, ek olarak baharla birlikte PKK eylemleri de yükselirse, bir NATO müdahalesi gündemleşebilir.
Saydıklarımın gerçek durumlara dayandığını ve hepsinin birden gerçekleşme olasılığının çok küçük olmadığını, herkes biliyor olmalıdır.
O zaman nasıl bir Türkiye gerçeği oluşacağını düşünür müsünüz?
Başta Genelkurmay olmak üzere, böyle bir müdahalede görev alacak ya da işbirliği yapacak oldukça güçlü bir odağın devletin tüm birimlerindeki yerlerinde "emir" beklediklerinden emin olabiliriz.

En iyi olasılıkla...

Bu olasılığın gerçekleşmesi anında şimdi iyi örgütlendikleri görülen Erdoğan yanlısı güçlerin bir kısmının sokaklarda direneceğini, böylesi bir kargaşanın başta Kürtler olmak üzere bütün politik güçlerin önünü açacağını ve darbenin başarısının garanti olmadığını belirtmeliyiz.
En iyi olasılıksa, emek ve demokrasi güçlerinin "Anayasa görüşmelerini" baskı altına almak için başlattıkları meşru direnişin yayılarak bir halk hareketine dönüşmesidir. Yeni bir "Gezi" sürecinin işaret fişeği olacak olan bu halkçı-demokratik hareket, muazzam ölçüde sonuçlar yaratacaktır.

AKP içerisindeki fraksiyonlar gerçekliği

AKP-IŞİD; Eski dosttan düşman olur mu?

Reina katliamı, AKP'nin oluşturageldiği toplumsal kutuplaşmanın fay hattında kırılma yaratan bir eylemdi. Bu da AKP'nin cambazı olduğu bu ipte artık yalnız olmadığını, IŞİD'in, kültür, inanç, yaşam biçimi temelindeki kutuplaşma üzerine eylemlerini artıracağını gösteriyor.

Erkan GÖKBER

Erdoğan liderliğinde yürütülen savaşta önce bölgesel liderliğe yerleşilecek sonrasında ise yedi cihana hükmeden Yeni Osmanlı'nın kuruluşu tamamlanacaktı. İslam bayrağı göndere çekilirken, başlayan Altınçağdan herkes ziyadesiyle memnun kalacak, ganimetlerden payını alacaktı.
Fakat gerçek hayatta işler, masal ya da dizi film kahramanınınki gibi yolunda gitmeyebiliyor. Bağırmak, çağırmak fayda etmiyor. Somut güç ve yetenek belirleyici oluyor.
AKP bölge politikasında duvara çarptıkça, giderek zayıflayan bir konumda yeni ortaklıklara girerek toparlamaya çalışıyor. ABD ve Suudi Arabistan'la başlayan ittifakından, kapağı Rusya ve İran'la ortaklığa atması bu anlama geliyor.

"Cama vuran sinek"

AKP'nin bölge politikasındaki hataları ve başarısız hamleleri "oksijenini tüketiyor". Güç yetmezliği açığa çıkıyor. Ortadoğu'da kendi ayakları üzerinde duracak gücü kalmıyor.
Pek ikna ediciliği kalmayan bu ahval içinde yapılan hamleler, cama vuran bir sineğin debelenişini andırıyor.
Diğer yanda savaş boyutlanıyor, bir dönem dost gördüğü IŞİD ve El Nusra ile yeni bir cephe açılıyor. Cerablus'a anlaşmalı girişin ardından, El Bab'a gelip dayanan süreçte IŞİD'le gerçek bir savaş başlarken Türkiye çamura saplanmış durumda.
Nietzsche'nin "Uzun süre uçuruma bakarsan uçurum da sana bakar." dediği gibi... Kaos Tükiye'yi etkisi altına alıyor. "Ortadoğu" Anadolu'nun içine ve batı metropollerine doğru genişliyor.
Ve üç kıtada liderlik hayali ufukta batarken, Erdoğan'ın İslam bayrağını da kaptırması riskler arasındaki yerini alıyor.
Son gelişmelerin de gösterdiği gibi AKP-IŞİD faydacı ortaklığı sona ermiştir. AKP'nin, IŞİD'in yarattığı korku ikliminin yerini "polis devletiyle doldurduğu", siyasi hasımlarına yönelik bombalı katliamlara "göz yumduğu", "öcü göstererek" ilerleme dönemi geride kaldı...

İki cambaz bir ipte oynamaz

AKP-IŞİD ortaklığı, yarattığı yıkım, kıyım ve baskı kadar, büyüttüğü o zehirli sarmaşık topluma, çürüme, çözülme ve alçaklaşma biçimindeki kalıcı etkiler bırakarak kurudu.
Turistleri hedef alan eylemlerden, Reina katliamı gibi saldırıya geçiş yapması IŞİD'de önemli bir yönelim. Reina katliamı, AKP'nin oluşturageldiği toplumsal kutuplaşmanın fay hattında kırılma yaratan bir eylemdi. Bu da AKP'nin cambazı olduğu bu ipte artık yalnız olmadığını, IŞİD'in, kültür, inanç, yaşam biçimi temelindeki kutuplaşma üzerine eylemlerini artıracağını gösteriyor. Eğlence yerlerinden sonra, üniversiteleri, Alevileri, kadınları hedef alabileceğini akılımıza getiriyor.
IŞİD eylem sahasını işaret eden bu yerler aynı zamanda AKP'nin OHAL sahasıdır. IŞİD AKP'yi zorayacaktır. Ortadoğu'daki savaşın bir türevinin burada gelişmesi muhtemeldir.

Kim için "şehit"lik?

IŞİD Erdoğan'ı "tağut" saymaktadır. "Tağut", IŞİD İslam'ı yorumlayışı içinde "haddi aşmak, azgınlık ve sapkınlık" anlamına geliyor. IŞİD müslümanlara Erdoğan'a sırt çevirmeyi telkin ediyor. Ağırlıkla emekçi, yoksul ve kent yoksulu lümpen kesimde taraftar toplayan IŞİD, yoksul müslüman tabakalara, "dünyayı boşamayı, Allah'ın ahirette vaad ettiklerine rağbet göstermeyi, cihat etmeyi ve şehitliği" vaaz ediyor.
Ve bunun Erdoğan'ın "şehitlik", seferberlik vaazından daha güçlü olup olmadığını göreceğiz.

Pek muhterem zenginlerimiz!

Onlar, işçileri görünce çakallaşacak kadar saldırganlaşır ve zayıfları ezmeye gelince olağanüstü cesur olurlarken; sömürdükleri ülkenin sorunlarına çözüm olmaya gelince birden pısırıklaşırlar.

Oğuzhan KAYSERİLİOĞLU

Onlar hala sadece zenginler ya da zengin olma halini bir türlü aşamıyorlar. "Ne kadar çok paramız var" diye sevinmekle meşgul olmalılar. Anlaşılan, arta kalan zamanlarında da hem o paracıklarını arttırmak hem de gezip eğlenmek istiyorlar.
Hazır yiyici, korkak ve alıklar. TÜSİAD-YİK'de yoğunlaşan bilinçleri ve davranma yetenekleri, ancak burnunun ucunu görebilen derecede ufuksuz ve küçük parmaklarının dahi yıpranmasını göze alamayacak denli pısırık.
Onlar, işçileri görünce çakallaşacak kadar saldırganlaşır ve zayıfları ezme söz konusu olduğunda olağanüstü cesur olurlarken; ezip-sömürdükleri ülkenin sorunlarına çözüm gücü olmaya sıra gelince birden pısırıklaşıp alıklaşıyorlar.
TC'nin kuruluşunda, kendileri büyüsün diye özellikle çıkarılan yasalar ve tanınan ayrıcalıklarla büyüdüklerinden, zor zamanlarda sesleri çıkmayıveriyor. "Çaktırmadan cebe atmak, ortam kızışınca sıvışıvermek" onların ana yönelimleri.
Sadece kuruluş zamanlarında değil, TC tarihi botunca hep Ordu'nun himayesi altında semirdiler; Ordu kontrolündeki devletin zirvelerinde rahatça dolaşıp, istediklerini kolayca almaya alıştılar. Birikim süreçleri, hep Ordu şemsiyesi altında oldu. Yağmur, kar, tipi, fırtına bilmiyorlar.
Ama, şimdilerde, hem dünyada hem de ülkede işler değişti, daha tehlikeli mecralara doğru sürekli de değişecek, üç maymunları oynayıp sıvışıvermek kolay olsa da, artık çözüm olmayabilir. Birden gasp ettikleri zenginlikleri kaybedebilirler.
Evet, sayın sermaye güçleri, sermaye birikimi artık "aslanın ağzında", gösterin bakalım kendinizi!
Erdoğan'ı maşa olarak kullanarak "efendiniz" orduyu oligarşinin zirvesinden geriye itecek ve zirvenin mutlak sahibi olacaktınız; olmadı, süreci yürütemediniz ve "elinizde patladı", şimdi de "yavuz hırsız ev sahibini bastırmış gözüküyor!"
İran'a diz çöktürüp Orta-Doğu'yu kendi pazarınız yapacaktınız; o da olmadı! Böyle giderse, bırakın hegemon güç olmak, o pazarlara ucundan girmeniz bile epey zor olacak!
Üstelik, sizin desteklediğiniz Erdoğan her şeyinizle bağlı olduğunuz Batılı emperyalistlerle "eksen değiştirme oyunu" oynuyor, "iki arada bir derede" kalıverdiniz!
Batının, şimdiye dek sizin önünüzü açan emperyalist kurumları, şimdi sıcak para oyunlarıyla sömürü alanınızı/ulusal pazarınızı sopalayıp sarsıyor. Türk lirası çöpe dönerken, 300 milyar dolara yaklaşan borcunuzu nasıl ödeyeceksiniz, borçlarınıza karşılık şirketlerinizi devredip, paraları da Amerika'da yemeyi mi düşünüyorsunuz?
Eh, doğrusu size yakışır; ne de olsa zenginsiniz, gezip-eğlenmek varken, risk almanın ne lüzumu var değil mi; ucuzluk, basitlik, bayağılık ne güne kalmış?
Sefil, alçak ve zavallısınız; bu halkın size yapıp ettiklerinizin bedelini ödettireceğini hiç unutmayın!

Laiklik ve Yoksul Müslümanlık

İslam'ın halkçı, hakkaniyetli ve demokratik yorumuyla bağlaşıklar kurmak, ilişkiler geliştirmek acil bir meseledir. Ama tabii, baston yutmuş doktirinerlikle bir şey yapmak isteyenler, İslam'a içtenlikle iman eden bir işçiye, "Dinin afyon olduğunu" söylemekle yetinebilir.

Erkan GÖKBER

Ortadoğu, tozu dumanı ateşi barutuyla Anadolu'dan Türkiye metropollerine doğru genişlerken, sol da istikrar beklentisinden ya da şimdi yaşananların gel geç bir dönem olduğu hayalinden uyanıp gözünü kulağını açarsa iyi eder.
Yoksa, hal vaziyet öyle içaçıcı değil...
Özellikle yoksul müslüman kesimin maniple edildiği, AKP bir yandan IŞİD bir yandan "seferberliğe" güdülmeye çalışıldığı şu zamanda, bizim de söyleyecek sözümüz olmalı.
Bir zamanlar evde zor tutulan yüzde 50'lik kesim, şimdi pahalılıktan ve can korkusundan çarşıya bile çıkmaz oldu. Toplum, korkuda bütünleşirken sonra hemen tekrar ayrışıveriyor, şok ve panik içinde büzüşen ve dağılan bir fertler yığınına dönüşüyor...
AKP ise, şok dalgalarını, etkisi kendine ulaşmadan, bir yolunu bularak savuşturuyor. Gerçeği, bir simülasyon mimarı gibi eğip bükerek, kendi için yahut hasımlarına karşı yeniden anlamlandırıyor ve toplumun tevekkül içinde suskun bekleyen emekçi yığınlarını, sorunun kaynağından çözümü bekleyen absürd bir duruma düşürüyor.
Bu durumda biz de susuş kumkuması içinde duramayız.

Yoksul Müslümanlığın seçimi

Yoksulluk yarasına merhemi İslam'da arayan, yaşadığı zorluklar için "yaradana sığınan" ve cemaatleri derdine derman sayan geniş emekçi ve yoksul kesimler çaresizlik ve güçsüzlük içinde "kime biat edeceğini" arıyor. Lakin yoksul müslümanlığın "camiler arasında beynamaz kalma" durumu pek de uzun sürmez.
Bir yanda yeni rejim, emrindeki polis ve ordu gücünün yanısıra, topluma cemaatlerle nüfuz etmeye, yetmediği yerde mafya/çete ilişkileriyle en dipte kalan kesimleri de kendi güç alanına kazanmaya çalışıyor.
Suç şebekelerinin ya da mahalleli delikanlıların "tövbe edip" Diriliş davasının neferi haline geldiğini, cemaatlerde ya da AKP aparatı çeşitli örgütlerde istihdam edildiğini görüyoruz.
Öte yanda, IŞİD, dünya malından istihkakını alamayan ve kaybedecek birşeyi kalmayan paryalaşmış kesim içinde etkinlik kuruyor. Karanlık taraf güçlerini buradan topluyor.

Yoksul Müslümanlıkla ilişki

Solun yoksul müslümanlıkla kuracağı ilişki önem kazanıyor. İslam'ın halkçı, hakkaniyetli ve demokratik yorumuyla bağlaşıklar kurmak, ilişkiler geliştirmek acil bir meseledir.
Ama tabii, baston yutmuş doktirinerlikle bir şey yapmak isteyenler, İslam'a içtenlikle iman eden bir işçiye, "Dinin afyon olduğunu" söylemekle yetinebilir. Ne demişler, "Sepet koluna herkes yoluna!"
Biz AKP-IŞİD türevi anlayışların aynı ipin cambazı olduğunu, İslam adıyla egemen sınıfın çıkarlarını savunduklarını samimiyet ve sabırla göstermeliyiz.
Bu anlayışların, zalime umut, mazluma ise korku salmaktan başka, işçilerin ve yoksulların yarasına ilaç değil bilincine afyon olacağını iyi anlatmamız gerekiyor.
Örneği yok mudur hiç! Açıp bakalım Dr. Hikmet Kıvılcımlı, 1957 yılında tarihi Eyüp Sultan konuşmasında, emeği ve demokrasiyi kitlelere, hadislerden örnekle, Hz Muhammet'in ve halife Ömer'in yaşantıları üzerinden anlatır. Burada İslamın sosyalizm içinden yorumlanmasının önemli bir örneği vardır.

Devletçi Laiklikten kopuşmak

İslamiyet ve sol ilişkisini kuralım derken, aynı zamanda, laiklik üzerine gelişen saldırıların solun gündemini önemli oranda belirlediği bir dönemden de geçiyoruz. Gerçekten de, şimdi laiklik önem kazanıyor.
Ama, bu durum sol içinde tersine bir ivme yaratıyor. Ve, eski rejimin devletçi-despotik laiklik anlayışına ricat ederek konumlanma yaşanıyor.
Oysa, sosyalizm anlayışımızın, yoksul müslümanlığı laikliğin karşı yakasına atmaması gerekiyor.
Eski Kemalist statükodan yana devletçi laiklik anlayışıyla sınır koyan, sol-sosyal demokratları, emekçileri ve Alevileri, bütün inançlara aynı nazarda bakan, özgürlükçü-halkçı-demokratik bir laikliği inşaa etmek yönünde ayrıştıran bir tutum keşfedilip inşa edilmelidir.

Laikliğin iki yakasını biraraya getirmek

Sol "resmi Laiklik"in ötesine geçen bir anlayışı geliştiremez ve bunun hegemonyasını kuramazsa, konum kaybeder. "Zaman akar, sol bakar".
Bu halden çıkmak elzemdir.
"Laiklik", yoksul müslümanların bilincinde maniplatif biçimde deforme edilmiş bir konu. Hem gericiler, ama sadece onlar değil, aynı zamanda eski despotik laiklik uygulamaları bu deformasyonu inşa etti.
Bu bir gerçek ve elbette laiklik belirleyici bir önem de taşıyor. Dolayısıyla, laikliğin, yoksul müslümanlıkla ve İslamın toplumcu ve hakkaniyetli yorumu ile kuracağı ilişki önem taşıyor. Laikliğin iki yakasını bir araya getirmek, ancak böyle mümkün olabilir. Başkasını öneren yazsın, tartışalım. İhtiyacımız var!

Çöktürmeden OHAL ve sıkıyönetime...

Sırada iç savaş mı var?

Bu arada devreye bir de TAK girdi. Savaşın sıradan bir parçası değil, daha çok psikolojik savaşın bir enstrümanı olarak; askeri bir zaferden çok, kaosun; anormal durumun kozu olma misyonuyla.

Samet HAYTACI

7 Haziran 2015'te ortaya çıkan seçim sonuçları, Türkiye'de yaşayan Kürtler açısından tarihi bir zaferi simgeliyordu. Onlarca yıldır Kürt halkının özlük haklarına kavuşması için çeşitli legal/illegal araçlarla yürütülen siyasi mücadele, kritik bir eşiği daha aşıyor; arkasına aldığı tarihsel halk direnişini ve dayanışma halinde olduğu tüm demokratik güçleri yepyeni imkanlarla buluşturma şansını yakalıyordu. Ülke siyasetini en aşağıdan en yukarıya doğru her düzeyde demokratik dönüşümlerle belirlemek de imkanların en büyüğü olarak gelecek projeksiyonunda yer buluyordu.

Bu tablonun AKP açısından ortaya çıkardığı sonuç ise; içerisine girdiği çok boyutlu krizlerle debelenen, siyasal İslam ve milliyetçilik soslu neo liberal iktidar politikasının iflası anlamına geliyordu. Ama bunu usulca kabul etmeleri beklenemezdi. Devlet'in çelik çekirdeği, planı 2014'te hazırlanmış "Çöktürme" adlı şiddet dalgasıyla iflası örtbas etme niyetindeydi.

Sadece 18 ay!

PKK ise başlangıçta soğukkanlı davranmayı seçti. Ancak ilk etapta "barış" sürecindeki tavrını korusa da kendi planını devreye sokması uzun sürmedi. Bu kez alışılagelmiş silahlı direnişin yerine, radikal hamlelerle zenginleştirilmiş bir karşı-hegemonya inşasına girişiliyordu. Bu hamlenin yeni fiili durumlar yaratma ya da en azından AKP'ye yeniden masayı dayatma gibi örgüt adına başarılı sayılacak sonuçları olabilirdi. Lakin şu ana kadar böyle olmadı.

Sis arttı, hava ağırlaştı. Özyönetim, hendek, şehre inen Ordu ve Gerilla, katliamlar ve yıkılan şehirler, OHAL, Eş başkanları dahil birçok milletvekili ve her şehirden yöneticisi tutuklanarak parti işleyişi büyük yara alan HDP... Hem de 7 Haziran'ın üzerinden henüz 18 ay geçmişken.

Bu arada devreye bir de TAK girdi. Savaşın sıradan bir parçası değil, daha çok psikolojik savaşın bir enstrümanı olarak; askeri bir zaferden çok, kaosun; anormal durumun kozu olma misyonuyla.

Anormal durum...

Karanlık suikastler, rutine binen bombalı saldırılar, sınırlarımız içinde cereyan eden uluslararası hesaplaşmalar, hükümet kanadından "seferberlik" adı altında dillendirilen tehlikeli imalar... İşte anormal durum; tüm bunların, devamında iç savaş yaratma potansiyelini de saklı tutan bir kaos süreci halinde akıp gitmesidir. PKK'nin de oyununu bu akışa uygun biçimde kurduğu ve bahar ayları itibariyle ortaya çıkabilecek "iç savaş" vb. gelişmelere hazırlandığı tahmin edilebilir. Evet; PKK'nin -içinde sürüklendiğimiz- kaosa dair izleyeceği yol algoritmik değil, aksine sezgisel olacaktır. Sonucu muamma. Bu nedenle PKK kimi sosyalistlerce Türkiye siyasetini Ortadoğu'ya endekslemek üzerinden eleştiriliyor.

Ancak bu eleştiri yaşadığımız anormal durum içinde "bizi de düşün!" dışında ne söylüyor?

Şunu görmek gerek; bu süreçte hiçbir hamlenin kendini amorti etme garantisi yok. OHAL'in sıkıyönetime, anormal durumun iç savaşa sürüklenme olasılığı halihazırda mevcut. Böylesi bir tabloda Kürtler'in de dağıldıkları 4 parçanın hem çıkarlarını hem de imkanlarını, bütünlüklü bakışla hesaplayan bir paradigmayı devreye sokmaları kaçınılmaz olacak gibi görünüyor.

"Çöktürme" adıyla yapılan katlimlar ve yaratılan yıkımın sonuçları Cizre'de böyle görüntülendi.

Ortadoğu'da paylaşılamayan güç: Kürtler

Görünen o ki, Kürt hareketi yaklaşan yol ayrımları ve tehlikeli ittifakların arasında, sürekli değişen dengelerde sürekli yeni güç odakları oluşturarak ilerlemeye devam ediyor.

Meral Çınar

Emperyalist güçlerin -burnunun ucuyla dâhil olanlardan bütün bedeniyle orada var olanlara kadar-bir bataklığa dönüştürdüğü, hegemonya savaşlarının sahnesi haline gelen Ortadoğu'da, Kürt hareketi özgürlükçü, halkçı ve demokratik bir güç olarak öne çıkıyor.

Neden mi?

Suriye ve Irak'ta IŞİD ve diğer cihatçı çetelerle savaşırken kazandıkları her mevzide, yerli halka karşı işgalci bir yönelime girmek yerine, kapsayıcı ve özgürlükçü bir yol izlediği için. Kürt hareketi, Demokratik Özerklik paradigması doğrultusunda Kürtlerin yaşadığı bölgelerde nasıl ki özgürlükçü bir demokrasi inşasına koyulduysa, hangi etnik kimliğe sahip olurlarsa olsunlar, IŞİD'den temizledikleri her mahalle, köy ve şehirde de "öz savunma ve öz yönetim" güçlerini örgütlüyor.

Böylece kendi silahlı güçlerini çok fazla bölmediği gibi daha da önemlisi, bölgenin öz dinamiklerini özgürleştirip hareketlendirerek kendi öz-savunma güçlerini oluşturmasının önünü açtı. Amiyane tabirle, "Araplar, Ezidiler, Hristiyanlar, Türkmenler kendi başının çaresine baksın" ya da "Biz hepinizin efendisiyiz, artık hepiniz Kürtleşeceksiniz" demediği için, kendisine uygun gördüğü demokratik özerkliği tüm halklar adına da talep ettiği için bugünkü konumunda.

Batı Kürdistan

Batı Kürdistan'da Türkiye'nin güneyindeki sınır hattı boyunca çok geniş bir alanı tutan Kürtler, El-Bab üzerinden diğer kantonlarla Afrin kantonunu birleştirip Kuzey Suriye'yi İŞİD'den tamamen temizlemek derdindeydi. Fakat Türkiye'nin önce Cerablus'a girmesi ve ardından El-Bab'a kadar ilerlemesi, Kürtlerin de Menbiç'de durup mevzilenmesine yol açtı.

Kürtlerin kantonları neden birleştirmek istediği çok açık; Türkiye'nin de neden engellemek istediği. Türkiye taciz atışlarıyla Menbiç ve çevresine yöneliyor olsa da henüz oraya dönük bir topyekûn saldırı yönelimine girmiş değil.

Bu konumlanışında, Rusya ve İran'a karşı yıllardır direttiği yanlış politikalardan geri adım atıp taviz vererek imzaladığı ateşkes antlaşmasının da payı var. Her şeye rağmen yine de ABD ile karşı karşıya gelmek istememesinin de.

Suriye'de muhalif gruplar arasında imzalanan ateşkes antlaşmasının içerisinde SDG'nin isminin olmaması konusunda taviz vermiş olsa da, Ruslar henüz Türkiye'ye Kürtler konusunda açık çek vermiş değil, verecek gibi de görünmüyor. Rusya, Erdoğan'ın Rojova'ya karşı kurulmasını hayal ettiği ortak cephe içerisinde yer alıp, Kürtleri doğrudan ABD'nin "kollarına bırakmak" istemeyecektir.

Rusya, kendi çıkarlarını öne çıkararak, Esad rejimi, Türkiye ve Kürtler arasında bir denge kurmaya çalışıyor.

Rakka operasyonu

Kürtler ise, Rusya ve Türkiye'nin Halep operasyonunda antlaşmasından sonra, ABD ile birlikte Rakka operasyonunu başlattı ve çok ciddi ilerlemeler kaydediyor. Gün be gün kilometrelerce ilerleyip; tek tek mahalleleri köyleri özgürleştiriyorlar.

Burada ABD ile yapılan anlaşmalar çok önemli. Esasında Kürt hareketinin tercihi çoğunluğu Arap olan Rakka'ya ilerlemek yerine, El-Bab'a ilerleyip kantonları birleştirmek olabilirdi. Fakat o zaman T.C askeri ile doğrudan savaşa girecekti ve ittifaklar zemini ayağının altından bir anda kayabilirdi. Kürtlerin ise, T.C.nin onca taciz atışına rağmen daha soğukkanlı davranarak, TC'nin IŞİD'e yenilgisini ya da ağır hasar almasını bekledikleri anlaşılıyor.

ABD Rakka operasyonunu IŞİD'i bitirmek için başlatmış gibi görünse de, durum daha farklı ilerliyor. Savaşın seyrine bakıldığında, aynı zamanda, IŞİD'i Batı'ya (Esad ve Rusya'nın üzerine) doğru sürüklüyor gibi. Rakiplerini uğraştırmak istediği anlaşılıyor. Bu durum Kürtlerin önünü açabilir. Kürtler, Suriye savaşı boyunca gösterdikleri soğukkanlı, sakin ve dengeli savaş stratejisini sürdürmeye devam ediyor.

Esad'la ilk defa 15 Eylül'de Rusya aracılığıyla masaya oturan Kürtler, masadan herhangi bir anlaşmayla ayrılmadılar. Suriye savaşından bu yana aralarında çok ciddi çatışmaların yaşanmadığı hatta resmi olmayan bir ateşkesin olduğu Esad güçleri ile en son Halep'te bir Kürt Mahallesi olan Şeyh Maksud'da karşı karşıya geldiler. Herhangi bir çatışma yaşanmamasına rağmen, aradaki ilişkilerin ne kadar pamuk ipliğine bağlı olduğunu ve aralarında düşmanlık ve zorunlu iş birliğinin iç içe geçtiği bir durum yaşandığını anlayabiliriz.

Kuzey Suriye'de kurulacak olan Kuzey Suriye Federasyonunun isminden Rojova'nın çıkarılması ise, farklı etnik ve dini grupların kapsanması dışında, Şam yönetimiyle kurulacak dengelerin gözetilmesiyle de çokça alakalı.

Sonuç olarak, Kürtlerin Suriye'deki ilerleyişi hızlı ve sağlam adımlarla devam ediyor.

Fakat ABD ve Rusya gibi iki emperyalist güçle denge kurup, ittifak yapmanın da getireceği bir dizi tehlikeye yeterince hazırlar mı, ilerde görülecek.

Güney Kürdistan

Başika kampındaki Türk askerleri nedeniyle gerilen Irak-Türkiye ilişkileri, son günlerde "Rusya-İran-Türkiye" bloğunun oluşmasıyla birlikte yeniden düzelme eğilimleri gösteriyor.

Şengal'in yeni bir Kandil olmasını istemediklerini açıklayan Erdoğan, Bağdat ve Erbil›in desteğini alarak PKK'yi Şengal'den çıkartmak derdinde. Bağdat yönetiminin, kısa zaman önce önce işgalci güç diye neredeyse savaşacakları T.C devletiyle, böyle bir pazarlığa neden oturdukları, arkada ne gibi pazarlıkların döndüğü ise meçhul.

PKK'nin açıklamalarından anladığımız kadarıyla, geri çekilme anlaşması zaten yapılmış. Peki, KDP'nin savurduğu tehditler ne anlama geliyor? Elbette Türkiye de Irak yönetimi de biliyor ki; PKK orada ilk defa bulunmuyor, aksine yıllardır Şengal örgütlenmesi için uğraşıyor.

En son İŞİD'in saldırısında KDP'li peşmergelerin arkalarına bakmadan kaçarak Ezidileri ölüme terk etmesi ve binlerce Ezidi'yi PKK'nin kurtarması, örgütlülüklerini güçlendirdi. Ardından öz savunma güçlerini (YBJ, YBŞ) ve öz yönetim meclislerini kurmasıyla birlikte zaten PKK'nin geri çekilme süreci başlamıştı.

KDP/Barzani

KDP ve Barzani ile ilişkileri iyi olan Erdoğan'ın, Güney Kürdistan'da yeni bir Birakuji savaşı çıkartmayı hedeflediği anlaşılıyor. Daha önce Kuzey Irak'ta PKK ve KDP, sonrasında YNK ve KDP arasında çıkan savaşın bir benzerinin, bir tarafta YNK-GORAN-PKK öteki tarafta KDP'nin olduğu haliyle yeniden gündeme gelmesi takip edilmesi gereken bir durum. KDP böyle bir savaşa girdiği takdirde, ezilerek çıkacağı aşikâr. Fakat bu durum, Kürtlerin Güney Kürdistan'daki kazanımlarını geriye götürecektir.

Burada Kürtler için en akıllıca çözüm, Ortadoğu'da ciddi bir güç olmuşken, Kürt Ulusal Kongresini toplamak olacaktır. Bu yönelime şimdilik tek karşı duran KDP. KDP'nin önünde iki seçenek var; ya yeni bir Birakuji savaşı ve bu karmaşada IŞİD karşısında büyük bir yenilgi; ya da Kürt Ulusal Kongresi içerisinde yer almak olacak.

Görünen o ki, Kürt hareketi yaklaşan yol ayrımları ve tehlikeli ittifakların arasında, sürekli değişen dengelerde sürekli yeni güç odakları oluşturarak ilerlemeye devam ediyor.

Alevi halkının tarihselliği

Aleviliğin örgütlenme biçimi

Alevilerin olağan halk mahkemeleri sayılabilecek, aynı zamanda yılda bir tüm canların sorgu ve görgülerinin olduğu bu ritüel; nitelikli toplumun yaratıcılığına yön verir. Kimsenin davası öbür dünyaya ya da fizik ötesi bir yaratıcıya havale edilmez; her dava, sorgu somut gerçekliklerle dar hukukuyla görülür

Rıza ÇELİK

Pir, dede ve analar; Alevi yaşam örgütlenmesinde topluluk önderi, ritüellere yön veren kişi olarak bilinirler. Her aşiretin, boyun, geniş aile topluluklarının bir piri bulunur. Pirler talip dediğimiz topluluğun seçimi ile belirlenir. Mürşitler ocağından icazet alarak, görgüden geçerek Hakk yolu için mücadelesini verirler.

Dairesel örgütlenmenin halkaları

Sosyolojik, inançsal, siyasal paradigmaları nedeniyle devletle zıt düşen Aleviler, devlet içinde devlete rağmen var olmanın koşullarını, kurmuş oldukları dairesel örgütlenme zinciri ile sağlaya gelmişlerdir. Topluluk, yani talipler pirlere; pirler de mürşitler ocağına bağlıdır. Bu sistem deyişlerde geçen "el ele, el Hakka" uygulamasıdır. Taliplere yol gösteren rehberler bulunur. Yılda bir görgüden geçen talipler pirler nezdinde bir yılın muhakemesini yapar; özünü dara çekerler. Alevilerin olağan halk mahkemeleri sayılabilecek, aynı zamanda yılda bir tüm canların sorgu ve görgülerinin olduğu bu ritüel; nitelikli toplumun yaratıcılığına yön verir. Kimsenin davası öbür dünyaya ya da fizik ötesi bir yaratıcıya havale edilmez; her dava, sorgu somut gerçekliklerle dar hukukuyla görülür. Canlar, bir yıllık yaptıklarıyla dede öncülüğünde, rehber denetiminde görgüden geçerken kasıtlı, kasıtsız yapmış olduğu hatalardan ve suçlardan ötürü hesap verir. Yanlışların karşılığında müşküllük ya da düşkünlük denilen yaptırımlar uygulanır. Müşküllük, telafisi olan hatalar içindir. Düşkünlük, kişinin topluluk dışında bırakılmasıdır ki bu durum İbrahimi dinlerin şeriatından daha ağırdır

Kadın kimliğinin silikleştirilişi

Pirler ve analar; ritüellere yön verirken itikadi yol önderleri iken aynı zamanda halk mahkemelerinin hâkimidirler. Taliplerin geçtiği dardan kendileri de bağlı bulundukları mürşitler ocağından geçerler. Yol öncüsü olduklarından ekonomik bir faaliyette bulunmaları mümkün olmayabilir. Bu durum Alevilikte Hakkullah ya da çıralık denilen sistemi getirmiştir. Bu sistemde yılda bir talipler pirlerine üretim durumlarına göre mahsullerinin bir bölümünü ya da bir miktar para vermek durumunda olurlar. Bu durum da rızalık olgusu esas alınarak yapılır; yani cebri bir uygulama değildir.

Pirler ve analaın misyonları

Pirler ve analar; hakktırlar. Doğrudan, bilgelikten, sevgiden, merhametten, hoşgörüden, ahlaktan yanadırlar. Barışın ve adaletin sağlayıcısıdırlar. Aile içi dargınları sona erdirmek durumundadırlar. Yol göstericilik, bilgelik gibi misyonları bulunur. Soyları ile övünemezler. Ruhban sınıfı yaratıp üstünlük sağlama hakları bulunmaz. Mürşitler ocağı denetiminde, talibin rızalığında pir ve analar görevlerini ifa eder. Kendi inisiyatifleri ile öncü olamazlar. İçinde bulundukları sistem buna izin vermez.

Hegemonya kültürüne benzeşme

Kadim Alevi geleneği devletin kıskacında olunca önce cinsiyetçilik örseledi yolumuzu; analaın tarihsel misyonu unutuldu; sadece dede eşi olarak bilinir oldular. İslam vurgusu altında kalan pirler imam görevi yerine getirir gibi ezberlerle cem tutar oldu. Cemler sadece tekrarlanan şiirler ve Kerbela vakasının sınırlarında, canların duygusal dünyasına hitap eden birer dram haline getirildi. Anadolu erenlerinin tarihselliği unutturulup İslam siyasetine sığdırılan ayin halinde kaldı. Bu durumda pirler de öncülük, bilgelik, yol göstericilik konularında sınıfta kaldılar.
Pir Sultan'ın direnişi, Hüseyin'in duruşu, Elif ananın bilgeliği, Bektaş Veli'nin öncülüğünü esas alan pirlerin ve analaın yetişip bu yangına su taşımaları, ocak sisteminin yeşertilmesi Alevi hareketi açısından öncelik verilmesi gereken bir karar olmalıdır.
Gerçeğin demine hü!
04.01.2017

Alevilikte varoluş

Ancak değişim için karşıtına gereksinim duyar. Yani nefs-i kül (bedene hareketini sağlayan enerji, bedenin kimlik kişilik kazanması) kaos' a ihtiyaç duyar.

Seyyit ŞAHİN

"Cihan var olmadan ketm-i âdemde,
Hakk ile birlikte yektaş idim ben.
Yarattı bu mülki çünkü o demde,
Yaptım tasvirini nakkaş idim ben."

Bektaş Çelebi (Şîri)

Alevilikte varoluş konusunu belli bir makalede anlatmaya çalışmak gerçekten meşakkatli bir iş, bunun en özlü anlatımı Hâkk Âşıklarının yazdıkları ayetlerde gizlidir. Yukarıda Şîri' nin dizelerinde bu varoluş en derinlikli haliyle ifade edilmiştir.
Hak ile insanın bir olduğu ve evrenin nasıl ortaya çıktığı, Çara nasır yani dört unsur, dört elementin insanın giysisi olduğunu Hâkk' tan gelen canın bedenleşmesi masalsı bir anlatıma kavuşmuştur.
Alevilikte, kızılbaşlıkta ya da batînilikte tanrı ilk başta künt- ü kenz(saklı hazine) durumundadır. Tanrı kimlik bulmak ve bedenleşmek ister. Çünkü kendinde saklı hazineler olduğunun farkına varır. Özünde birçok güzellikler taşıdığını görür ve kendisine âşık olur. Bu aşk tanrıyı eyleme geçirir. Eyleme geçen her şey gibi ilk konumuna yabancılaşır. Birinci aşamada kendine yabancı ve kapalı olan tanrı, açığa çıkıp görünür âleme taşınmasıyla ikinci aşamaya geçmiştir. Koşullar olgunlaşınca enerjinin nesneye dönüşmesi kaçınılmazdır. Tohumun açığa çıkıp bedenleşmesi gibi. İlk oluşumla birlikte tanrı Hâkk (hakikat, gerçek) olarak belirir. Bunun en güzel açıklaması da buğday örneğidir. İlk başta buğday tohumu sadece küçücük bir noktadır, yani künt-ü kenz durumundadır. Tanrı olarak görebiliriz. Ancak toprağa girdiğinde uygun ortam, yeterli ısı, ışık ve nemle birlikte saklı konumda olan başaklar yani gizil konumda olan hakikat ortaya çıkar yani künt-ü kenz durumundan hakk durumuna geçer o ilk fışkırma hakk aşamasıdır. Bir buğdayın içinden 12 buğday tanesi çıkması, yani başak potansiyel olarak buğdayda gizlidir.(Süleyman Zaman, Alevilik Bilim felsefe ve inanç dili)

Varoluş piramidi

Alevilikte 7 aşamalı bir varoluş piramidi öngörüyor südur (ışık) felsefesi
1. Aşama: Hakk aşaması,
2. Aşama: Akl – ı Kül,
3. Aşama: Nefs- i Kül,
4. Aşama: Dokuz Akıl,
5. Aşama: Dört Nitelik,
6. Aşama: Dört Öğe (çara-nasır), 7. Aşama: Üç âlem

Hakk tan cansız maddelere toprağa, taşa, atoma kadar giden bir sıralamadır. Ancak her şeyde hakkın olduğunu söyler hâkktan uzaklaştıkça hâkka dair vasıflar azalır ancak ona duyulan özlem o ilk ikrar verdiği bezm-i elesten beri bakidir. Hâkk aşamasında künt-ü kenz (saklı hazine) durumda olan tanrı, açığa çıkmayla zuhurla hâkk olmuştur, akl-ı kül dediğimiz ilk akılda evrenin düzenini ilk enerjisini ifade eder. Yalnız bu enerji kusursuzdur, kozmostur.

Karşıtların birliği

Ancak değişim için karşıtına gereksinim duyar. Yani nefs-i kül (bedene hareketini sağlayan enerji, bedenin kimlik kişilik kazanması) kaos' a ihtiyaç duyar. İkisinin karşıtlığından dokuz akıl ortaya çıkar, dokuz akıldan dört nitelik(soğuk, sıcak, kuru, yaş), bunlardan da dört öğe (ateş, hava, su, toprak), dört öğeden de üç âlem ortaya çıkar; cansızlar âlemi, bitkiler âlemi ve hayvanlar âlemi. Bu hâkkktan aşağıya iniş eğrisinde olduğu gibi aslında her şey hakkın kendisidir yani birlenmek ister. Okyanustata buharlaşan su damlasının, tekrar okyanusa dönmesi gibi. Her şey hâkktır. İnsanında beden anlamında ceset sayar. Olgunlaşmamışsa insan olmamıştır kişi. İnsanın kendini bilmesi, hakka yakınlaşması insanı kamil olmasıyla mümkün. Özünde ki güzellikleri bulup, hakikatı kendinde görüp, bireysel ve toplumsal anlamda hakikatin peşinde olmasıyla mümkündür.
Eşitsizliklerin son bulduğu, zulmün ve baskının olmadığı özgür bir dünya da Hâkk ile Hâkk olma dileğiyle. Aşk ile…

Arap Alevilerin tarihi: Ras is Seni

Görselliği, coşkusu, söylemleri, mesajları ve sahiplenici duruşu ile Ras is Seni etkinlikleri hem Arap Alevileri hem de Arap Alevi halkının öz örgütü olma iddiasıyla yola çıkan Halk Meclisleri açısından hayati bir önem taşıyor.

Serpil KIRDAĞ

Tarihsel gelenekler, gerçeklikler ve gerçekliklerle kurulan ilişki komün kültürünün bir boyutunu oluşturur. Tarih kapsamlıdır, kabaca geçmişten ibaret olmadığı gibi, tekdüze bir kronoloji de değildir. Bir değerler bütünüdür, nesneldir ve ardında iyi yahut kötü mimarları yetiştirir.

Tarih, kimlik ve bugün

Komün kültürü muazzam bir dayanışma gücüne sahiptir.
Dayanışmanın yaşamın tüm alanlarında bir tarza dönüşmesi ve çeşitli ritüellerle harmanlanması, tarihselleşmesi manasını taşımaktadır. Ritüellerin yorumlanma ve bugüne yedirilmesi biçimi ise komünün zamanla kurduğu diyalektik ilişkinin bir boyutudur.
Tarihin kimlik ve bugünle bütünleşmesinin azametine bir tarihsel ritüel olan Ras is Seni'ye (Yılbaşı) giderken tarihe Arap Alevi halkının penceresinden bakalım.

Savaş ve kültürel doku

Birçok azınlığın yaşadığı bir kültür ve medeniyetler kenti olan Antakya'da savaşın yıkıcılığıyla beraber şehrin nüfusu azalıyor. Şehrin esas dokusunu oluşturan toplulukların ve kültürlerin zenginliğinin yerini savaş ve yıkım almaya başlıyor. Kültürler iktidarın kontrollü politikalarıyla köreltilmeye, gelenekler yok edilmeye çalışılıyor. Zengin dokusu tahrip edilen Antakya'da yeni nesil de "karma okul", "karma öğretmen" politikasıyla esir alınmaya çalışılıyor. (Reyhanlı'da Suriyeli öğrencilerle yerli öğrenciler aynı okullarda Suriye kökenli öğretmen olduğu iddia edilen şahıslardan şeriat içerikli dersler alıyor.)
Mersin ve Adana bölgesinde yaşayan Arap Alevi halkları da savaşın mezhepçi rüzgarının tehdidi altında. Özellikle 15 Temmuz'da pik yapan kışkırtma ve düşmanlaştırma süreci bitmiş değil.

Ras is Seni'nin önemi

Bu sene de Arap Alevileri için özel bir anlam ifade eden Ras is Seni ya da "Kıddes" hazırlıkları başlamış bulunuyor. Coşku ve sahiplenme durumu böylesi kaotik bir ortamda moral değerleri yükseltiyor. İlham veriyor, ufku açıyor.
Adana, Mersin, Antakya, İstanbul vd. şehirlerde Ras is Seni'yi bekleyen binlerce Arap Alevi ile etkinliklerini Halk Meclisleri önderliğinde gerçekleştirecek.
Sürecin yoğun, yüksek gerilimli havasının dağılmasında rolü olan Ras is Seni etkinlikleri; yalnızca bir ritüeli yaşatmaktan ibaret değil.
Görselliği, coşkusu, söylemleri, mesajları ve sahiplenici duruşu ile Ras is Seni etkinlikleri hem Arap Alevileri hem de Arap Alevi halkının öz örgütü olma iddiasıyla yola çıkan Halk Meclisleri açısından hayati bir önem taşıyor.

Tarihi ve bugünü korumak

Kapitalizm epey zamandır savaş kuralları gereği, Arap Alevi halkının tarih ve bugünle kurduğu ilişkiyi koparacak bir saldırı taktiği izliyor.
Değer yargılarınızı tarihiniz oluşturur, tarih unutulursa değerler de onunla birlikte hiçleşir.
Tarihimizi ve değerlerimizi yaşatmak bugüne ve geleceğimize en büyük borçtur.
Vedat Türkali'nin roman yazmaya olan sevdasını ifade etmek için yazdığı cümleleri aynen aktarıyorum. ''Yeryüzünde yalnız olmadığını bilmek, yok edilmeyen paylaşma güdüsüyle yakınlık duyduklarımıza çağrı çıkarmaktır."

EKONOMİ

VOLKAN YARAŞIR

2017 yılında ekonomik çöküşler yaşanabilir.

Küresel kriz sürüyor

Küresel ekonomi ciddi bir durgunluk içinde. Dünya ekonomisinin büyüme hızında düşüş devam ediyor. Göçmen krizi, gelir dağılımındaki olağanüstü bozulma, Suriye ve Irak'ta süren iç savaş, işsizlik oranında yükseliş krizin derinleşmesi ve yayılmasını işaret ediyor.

Kapitalizmin yapısal krizi bir dizi iç fazdan geçerek sürüyor. Kriz, metropollerde ve gelişmekte olan ülkelerde farklı biçim ve derinliklerde kendini dışa vuruyor.
Küresel ekonomi ve ticaret ciddi bir durgunluk içinde. Dünya ekonomisinin büyüme hızında düşüş devam ediyor. Göçmen krizi, gelir dağılımındaki olağanüstü bozulma, küresel jeopolitiğin nabzının attığı Suriye ve Irak'ta süren iç savaş, işsizlik oranında yükseliş küresel ekonomiyi sarsıyor ve krizin derinleşmesi ve yayılmasını işaret ediyor.
ABD 2007-2008'de krizin odak coğrafyasıydı. 2016 yılında, 2014'ten beri gösterdiği performansını yeniledi ve artırdı. IMF raporuna göre 2017 yılında, ABD ekonomisi önemli bir toparlanma yaşayacak. Büyüme oranının yüzde 2,7 olması bekleniyor.

AB'de resesyon, Japonya'da ekonomik daralma

Avrupa Birliği'ndeki ekonomik göstergeler olumlu bir tablo çizmiyor. Brexit ve Yunanistan'daki "sürekli kriz" durumu belirsizlik halini artırıyor. 2016'da ekonomik büyüme yüzde 1,5 oranında kaldı. Bu veri Avrupa'nın yaşadığı "uzun durgunluğu" işaret ediyor. Ayrıca göç krizi ve başta İtalya hatta Almanya'yı saran bankacılık krizi ciddi riskleri beraberinde getirebilir. Ayrıca Almanya ciddi cari denge sorunu yaşıyor. 2017'nin kıtada (Almanya, Fransa, Hollanda'da) seçim yılı olması ve sağ popülist, neo-faşist partilerin yükseliş trendi siyasal polarizasyonun önünü açabilir.
Japonya'da ise ekonomik daralma sürüyor. Japonya da cari dengesizlik içinde. Ülkede ihracatta yavaşlamayla, ekonomide düşük büyüme bir arada yaşanıyor. Bu durum yeni bir krizi tetikleyebilir.

Krizin yeni fazı

Çin dünyanın en borçlu ülkelerinden birine dönüştü. Çin'in toplam borcu 25 trilyon dolara ulaştı. Çin'in yüksek oranda büyümesinin ve dünyanın ikinci büyük ekonomisine dönüşmesinin ardında bu borçlanma hızı var.
2016 yılında mali sermayenin periferinden çıkıp, metropole dönmesi sonucu gelişmekte olan piyasalardan 735 milyar dolar çekildi. Bu rakamın 550 milyar dolara yakın kısmı Çin merkezli gerçekleşti. Çin'de ekonomik büyüme yavaşladı. Ülkede, küresel etkileri şiddetli olacak yeni finans ve emlak balonu oluşuyor.
Gelişmekte olan piyasalarda ise durum hiç iç açıcı değil. Son olarak ABD Merkez Bankası FED'in aldığı faiz artırma kararı buna örnek. Karar Türkiye dahil, Brezilya ve Güney Afrika'da döviz şokları yarattı. Ekonomik kırılganlıkları artan bu ülkeler, kapitalizmin yapısal krizinin yeni merkezi olarak öne çıkıyor. Bu durum yapısal krizin yeni bir fazını işaretliyor. 2017 yılında bu ülkelerde ekonomik çöküşler yaşanabilir.

Çoklu kırılganlıktan, ekonomik çöküşe

Türkiye 2017 yılına, ekonomide küçülmeyle girdi. Enflasyon ise yükseliş trendinde. Benzer gelişme işsizlik sorununda da yaşanıyor. Yüksek cari açığı, dış borç izliyor. Türkiye ekonomisinin geleneksel riskleri her anlamda kırmızı alarm veriyor. Ekonomik kriz aynı zamanda politik bir krizin içinde biçimleniyor ve her an patlayacak bir enerji biriktiriyor.

2017 kritik ilk çeyrek ve kriz

Türkiye ekonomisi son derece yıkıcı bir kriz sarmalı içine giriyor. Ekonominin tüm parametreleri negatif seyrediyor. Kırılganlığın çöküşe evrildiği bir konjonktürün içindeyiz. Özellikle yılın ilk üç ayı ya da birinci çeyreği kritik bir moment olacak.
Bu yorum ve olası negatif gelişmeler çok uluslararası finans kurumu ve finans kapitalin sözcüleri tarafından da dile getirilmeye başlandı.

Kriz kapıda

Türkiye 2017 yılına, ekonomide yavaşlama hatta küçülmeyle (Commerzbank gerçek küçülmeyi yüzde 4,5 olarak açıkladı) girdi. Enflasyon ise yükseliş trendinde. Benzer gelişme işsizlik sorununda da yaşanıyor. Yüksek cari açığı, dış borç izliyor. Doların hızla artması, Türk Lirasını küresel düzeyde en kırılgan ya da spekülasyona en açık para konumuna getirdi.
Ekonominin dış kaynağa yapısal bağımlılığı, FED'in 2016 yılının sonunda faizleri yükseltme kararı alması ve 2017 yılında da faiz yükseltme tavrının süreceği yönündeki beklentiler, küresel düzeyde likiditede yaşanan daralma ve sermayenin periferiden çekilerek, metropole yönelmesi Türkiye ekonomisini yıkıcı bir anaforun içine sokuyor. Yaklaşan ve her an patlaması muhtemel krizin, Türkiye tarihinin en büyük krizi olarak tanımlanan 2001 krizinden daha sarsıcı olacağı varolan kriz dinamiklerinden anlaşılıyor.

Dış borç

Türkiye'nin dış borcu 421 milyar dolar. Özel sektörün net borcu ise 200 milyar doların üzerine çıktı. Borcu çevirme oranı ise yüzde 160 oranına yükseldi. Yaşanan döviz şokları bir yandan dış borcun, öte yandan bu borcu çevirme oranının artmasına yol açıyor.
Süreç kontrolsüz bir noktaya evriliyor. Bu durum sanayi ve hizmet sektöründe dalgasal iflaslarla başlayan, şiddetli bir kriz ve çöküşün yaşanması demektir.
Cari açık petrol fiyatlarında yaşanan düşüşe rağmen 35 milyar dolar civarında. Ve borç tutarı GSYH'nın yüzde 5'ini oluşturuyor. Bu oran kritik eşik sayılabilir. Ayrıca OPEC'in yeni politikaları (petrol üretiminin kısılması noktasında uzlaşmaya varılmasıyla) 2017'de petrol fiyatlarının yükselmesine yol açacak. Bu durum cari açık ve enflasyonun yükselmesi anlamına geliyor. Dış kaynağa dayalı, borçlanma esaslı (hem bireysel, hem de kurumsal ölçekte borçla finanse edilen) ve tüketimi besleyen ekonomik büyüme modeli artık tıkanma noktasına geldi. Büyüme hızı eylül ayında yüzde 1,8 ile resesyon alanına girdi. Yılın dördüncü çeyreğinde ise durum daha vahimleşti.

Kriz anaforuna doğru

Artık Türkiye ekonomisinin geleneksel riskleri her anlamda kırmızı alarm veriyor. Ekonomik kriz aynı zamanda politik bir krizin içinde biçimleniyor ve her an patlayacak bir enerji biriktiriyor. Döviz şokları en önemli kriz emarelerinden biri olarak dikkat çekiyor. Dövizin kontrolsüz yükselişi sürüyor. Döviz şoklarının hızla döviz krizine dönüşmesi yüksek bir olasılık. FED'in 2017'de faizleri artırma yönündeki eğilimi ve sermaye hareketlerine bağlı olarak yaşanacak küresel likidite sıkıntısı bu olasılığı besliyor. Doların 4 TL'ye ulaşması kritik eşiğin geçildiğini gösteriyor. Ayrıca 2016 yılı Eylül ayından sonra yaşanan hızlı sermaye çıkışları tehlikeyi yakınlaştırıyor. Yeni telafi mekanizmaları oluşturulmazsa dış kaynak sorunu ekonominin dönmesini engelleyeceği gibi borç çevrimini de kırabilir.
Türkiye'nin 1 yıllık bir kesitte ödemesi gereken borç miktarı 165 milyar dolar. Buna yıllık cari açıkta eklenince borç miktarı yaklaşık 200 milyar dolara ulaşıyor. Yani 2017 yılında Türkiye'nin yüksek oranda finans kaynağı bulması kaçınılmaz bir zorunluluk. Sermaye girişlerindeki yavaşlama, hatta kaçışların başlaması sorunu içinden çıkılmaz noktaya götürebilir. Unutulmasın sermaye kaçışları kriz ortamının somut yansımalarından biridir.

Körfez sermayesi imdada yetişir mi?

Kriz anaforundan çıkış yalnızca yeni kaynak akımlarıyla olanaklı olabilir. 2008 ve 2009'da yaşandığı gibi... 2008 ve 2009'da yüksek oranda kayıt dışı para Türkiye'ye girse de (yaklaşık 12 milyar dolar) krizin etkileri sarsıcı oldu. Körfez sermayesi bu noktada önem taşıyor. Ne var ki Suudi Arabistan'ın içine girdiği kriz, böylesi bir sermaye akımını engelleyebilir. Ayrıca Katar ve Suudi Arabistan'ın Batı'yla angajmanı (Türkiye'nin son dönemde Rusya ile girdiği ilişkilerin etkisiyle) kaynak için telafi mekanizmalarını bloke edebilir.
OHAL'in devamı, kaotik ortamın sürmesi, küresel finans çevrelerinin Türkiye'yi siyasal istikrarsızlık alanı olarak görmeleri, artan politik riskler ve izlenen bölge politikalarından dolayı oluşan jeopolitik riskler, Türkiye ekonomisini sarsıcı ve yıkıcı bir krizin içine sürüklüyor.
Yılın ilk çeyreği, kırılmaları ve çöküşleri beraberinde getirebilir. Aynı zamanda ilk çeyrek 2017 yılının salt ekonomik değil, politik gelişimini belirleyecek gelişmelere gebe olabilir. OHAL'in uzatılmasının yanında Anayasa tartışmaları, referandum süreci, Türkiye'nin giderek iki emperyalist kutbun "savaş" alanına dönüşmesi, 2017 yılını yakın tarihin en kritik yılı haline dönüştürebilir.

Döviz krizi ve senkronize krize doğru

Türkiye'nin siyasal istikrarı, jeopolitik tercihleri ve ekonomisinin çoklu kırılganlığı sıcak para için risk faktörü olarak görülüyor. Küresel likidite daralması ve yaşanan sermaye çıkışları 2017'de döviz kurlarında senkronize şokların yaşanmasını kaçınılmaz kılıyor.

Döviz kurunda bozulma ve doların kontrolsüz bir şekilde artması ekonomik dengelerin alt üst olduğunu ve Türkiye'nin hızla yıkıcı bir kriz içine girdiğini gösteriyor.
2003 sonrası ucuz ve bol dövize dayalı, tüketimin körüklendiği sanal büyüme modelinin artık sonuna gelindi. ABD Merkez Bankası FED'in parasal genişleme politikalarına son vermesi, sıcak para akımlarının yön değiştirmesi ve FED'in faiz artırma kararı doların yükselişini beraberinde getirdi.
Bu dönemde (içinde Türkiye'nin de bulunduğu) tüm gelişmekte olan piyasalardan ani sermaye çıkışları yaşanmaya başlandı. Dolar kısa bir sürede 4 TL eşiğine yaklaştı. İç ve dış faktörler dolardaki yükselişin süreceğini işaretliyor. FED'in 2017 yılında

faiz artırımları devam edecek. Sıcak paranın güvenli piyasalara yönelimi sürüyor.
Türkiye'nin siyasal istikrarı, jeopolitik tercihleri ve ekonomisinin çoklu kırılganlığı sıcak para için risk faktörü olarak görülüyor. Küresel likidite daralması ve yaşanan sermaye çıkışları 2017'de döviz kurlarında senkronize şokların yaşanmasını kaçınılmaz kılıyor.
Doların yükselişinde öngörülen bir eşik kalmamıştır. Nisan ayına kadar şok "peak"lere ulaşması şaşırtıcı olmayacaktır. 27 Ocak'taki Fitch açıklaması, bu zirvelerin ilkine neden olabilir. Ayrıca, referandum süreci ve FED'in 2017'deki ilk faiz artırımı son derece önemli tarihlerdir. Artık döviz krizinden başlayan senkronize krizlerin içine giriyoruz.

ORTADOĞU

HAMİDE YİĞİT

"Ortadoğu'yu anlamak zor" değil!..

Emperyalist bloğun manipülasyonları

"'Baharcı' emperyalist blokun ABD işbirlikçisi ve İsrail hizmetçisi olan bu rejimlere karşı gelişen ayaklanmalara güzelleme yapması beklenemez. Lakin aynı küresel blokun "Arap Baharı" projesine kanıp algı operasyonlarına teslim olan sol liberallerin, Libya ve Suriye müdahalesine 'yanıltıcı' noktadan odaklanmaya devam etmeleri kritiktir."

1. sayfadan devam

Bakmak yerine, Ortadoğu üzerinde ezeli emelleri olan algı merkezlerinden, yani Avrupa okumaları üzerinden Ortadoğu tahlilleri yapmamız istenir.

Algı yönetiminin "başarısı"

Üzülerek söylemek gerekir ki, bu algı yönetiminin "başarılı" olduğu görüldü. Zira emperyalist projelerin objektifinden yansıtılan bir Ortadoğu fotoğrafına bakanların oranı azımsanmayacak kadar çoktur. Öte yandan böylesi bir yanılgıya düşmüş olmanın dayanılmaz ağırlığına karşın "Ortadoğu'yu anlamak zor" tezi savunma mekanizmasının bir aracı haline getirildiğinde, belki "rahatlatıcıdır", ama emperyalizmin güncel karakterini göz önünde bulundurmadan kapılan her algı rahatsız edicidir. Zira bir sonraki adımda "nesnel gerçeklikle yüzleşmek" kaçınılmazdır.
Bu bağlamda ABD'ye koşulsuz biat eden kukla yönetimlerin kök saldığı Ortadoğu coğrafyasına dair yeni liberal projeleri analiz etmek önemlidir. Halkların öfkesi ve eşitlik-özgürlük özlemleri baskı altına alınan bir coğrafyada halk isyanları patlak verdiğinde, telaşla Libya'ya ve bugün Suriye'ye "özgürlük" götürmeye kalkışanların algı operasyonu için biçtikleri örtüye "Arap Baharı" dendi.
Oysa halklar için baharı çağrıştıran her gelişmeye sermayenin gizli/açık müdahaleciliği ile bu sürecin halkların değil, "emperyalistlerin baharına" dönüştürüldüğü ortadadır. Kimi yerde halkların özlemlerini çalarak (Tunus-Mısır), kim yerde kanlı baskınlar yaparak (Suud-Bahreyn-Yemen), kimi yerlerde ise yukarıdan müdahale ile doğrudan kuşatarak yürütüldü bu süreç (Libya ve Suriye'deki gibi). O yüzden Ortadoğu fotoğrafını üç kategoride analiz etmek gerekir.

Dışarıdan taşınan cihatçılar, emperyalist bloğun maniplasyonlarıyla "özgürlük" savaşçıları oldu.

"Bahar"cıların suskunluğu

Bahreyn ve Suud isyanlarına bakalım. Çoğunluğu Şii olan Bahreyn'de Sünni azınlık yönetimi vardır. Özellikle "İran İslam Devrimi"nden sonra Şii nüfus ciddi bir baskı ve şiddetin hedefi haline geldi. "Şii Hilali" paranoyasından dolayı Suudi Arabistan'ın da açık desteğini alan Bahreyn rejimi, halkın öfkesini her zaman bastırırdı. Ancak öfke, 2011 Mart ayında büyük bir isyana dönüştü. Bu isyan kamuoyuna Şii ayaklanması olarak yansıtıldı, ancak baskı gören yoksullar kitlesi çoğunlukla Şii nüfus olmakla birlikte, baskı rejimine, eşitsizliğe, yoksulluğa karşı bir halk ayaklanması söz konusuydu ve bütün dünyanın gözü önünde Suudi Arabistan'ın açıktan askeri müdahalesiyle bastırıldı.
Muhalif liderleri tutuklayan, halkın kararlı isyanlarını kanla bastırmaya devam eden Bahreyn rejimine "Arap Baharcılar" hiçbir zaman zalim diktatör demediler.Tersine, isyanları dış müdahalenin eseri (burada İran dış mihrak olarak gösterildi) olarak lanse ettiler.
Keza Suudi Arabistan'ın Şii ağırlıklı Katif kenti de aynı şekilde neredeyse haftalık isyanlara sahne olmaktadır. Katif kenti toplumsal yapısı itibarıyla hem yoksul hem Şii olmasından dolayı onlarca yıllık baskı ve dışlanmışlık cenderesi içindedir.

Savaşçıların hamisi ABD

Şii'lerin eşit yurttaşlık taleplerine karşı katliamlara varan şiddeti dünyanın gözü önünde uygulayan Suud rejimi, üstüne bir de barışçıl isyanın simge ismi olarak kabul gören Şii lider şeyh Namr'ı idam etti. Lakin "bahar"cıların herhangi bir tepkisini gören/duyan olmadı. Ne Suud rejiminin eşitlik taleplerini kanla, idamla bastırmasına ses çıkaran var, ne de bütün muhalif liderleri hapse atıp halkın her türlü barışçıl gösterilerini kana bulayan Bahreyn rejimine laf eden var.
Elbette ki "baharcı" emperyalist blokun ABD işbirlikçisi ve İsrail hizmetçisi olan bu rejimlere karşı gelişen ayaklanmalara güzelleme yapması beklenemez. Lakin aynı küresel blokun "Arap Baharı" projesine kanıp algı operasyonlarına teslim olan sol liberallerin, Libya ve Suriye müdahalesine "yanıltıcı" noktadan odaklanmaya devam etmeleri kritiktir. ABD müdahaleciliğine "özgürlük savaşı" demek bir tercihtir ve bu tercih, Arabistan ve Bahreyn'de esas özgürlük taleplerinin kanla bastırılmasının kamuoyundan gizlenmesine de hizmet ettiği için hiç de masum değildir.

Çalınan halk ayaklanmaları oldu

Tunus'ta Zeynel Abidin Bin Ali ülkeyi terk ettiğinde, yardımına gelen Fransız savaş gemisi Tunus kıyılarına varmıştı bile, ama yetişemedi. Geriye yapacak bir tek şey kalmıştı; o da ayaklanma sürecini kendi elleriyle tamamlamaktı. Bu andan itibaren yukarıdan müdahalelerle yeni işbirlikçi rejimler inşa edilmeye başlandı.

İkinci kategorideki isyanlar: Tunus'ta başlayıp Mısır'ın Tahrir meydanına kadar uzanan halk isyanları, coğrafyanın bütün ezilen kesimleri için bir umut oldu, ama ne var ki bu umut çalındı!

Yeni işbirlikçi rejimler

Hem Tunus hem de Mısır'da halk ayaklanmalarının seyrini kaygıyla izleyen küresel güçler, aslında tıpkı Bahreyn'deki gibi işbirlikçi rejimlerini korumak üzere harekete geçmeye hazırlardı. Tunus'ta Zeynel Abidin Bin Ali ülkeyi terk ettiğinde, yardımına gelen Fransız savaş gemisi Tunus kıyılarına varmıştı bile, ama yetişemedi. Geriye yapacak bir tek şey kalmıştı; o da ayaklanma sürecini kendi elleriyle tamamlamaktı. Bu andan itibaren yukarıdan müdahalelerle yeni işbirlikçi rejimler inşa edilmeye başlandı.
Keza aynı şekilde Mısır sürecine müdahale edildiğini gördük. Bin Ali'den sonra eski yandaş rejimlerin bu iki ülkede ayakta tutulamayacağı anlaşıldıktan sonra Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'e; "halkının sesini dinle, görevi bırak!" ültimatomu verildi.
Ne var ki Tunus ve Mısır'da halkların özgürlük umutları çalınırken, bundan sonra bu umutlar emperyalistler için ilham kaynağı oldu; hızlıca düğmesine basılan Libya ve Suriye müdahalesine "Arap Baharı" kisvesi giydirildi.

İhraç edilen "milisler"

Burada altı çizilmesi gereken ayırım şudur: Suud- Bahreyn rejimleri "vazgeçilemez ve korunan" işbirlikçiler, Tunus- Mısır rejimleri "vazgeçilemez ama korunamayan" işbirlikçiler, Libya ve Suriye'de ise "ayakaltından çekilmesi gereken" liderler vardı ve bu iki ülkenin baştan aşağı yeniden dizayn edilmesinin gerekliliği söz konusuydu.
Arap Baharı isimlendirmesinin Libya müdahalesiyle birlikte bayrak edinildiğini ve dışarıdan taşıma cihatçı milislerin sözde isyanlarıyla Libya'ya yönelik emperyalist müdahalenin zemininin oluşturulduğunu artık bilmeyen yoktur.
Bire bir aynı kurgu paketinin Suriye'ye yönelik müdahale için Bingazi'den Antakya'ya nakledildiğini de bilmeyen kalmadı. Libya'ya ihraç edilen El Kaideci "milisler", tersine bir transferle Antakya'ya nakledildiler ve ÖSO denen çakma bir yapı içerisinde Suriye'ye ihraç edildiler.

BOP ile birlikte yıkılan, AKP/Erdoğan'ın hayalleri oldu

"Geldiğimiz nokta itibarıyla AKP'nin Tunus, Mısır ve Libya'da yıkılan hayallerine bir de Suriye'de BOP'un iflası eklendi ve Erdoğan'a, BOP'u yol kazasına uğratan hırslı lider gözüyle bakılıyor."

ÖSO›nun Suriye›ye «ihraç» edildiği dönemde AKP ve lideri Erdoğan'ın keyfine diyecek yoktu. Yeni Osmanlıcı gömleğini giyerek "Ortadoğu Fatihi" edasıyla turlara çıkmasının kanallarını açan "devrimler", küresel güçlerin desteğiyle İhvancı-el Kaidecilerin iktidara taşınmalarını sağlamıştı.

Her yere "Adalet ve Kalkınma" iktidarı!

Hemen belirtelim ki, "Arap baharının uğraması gereken" bütün coğrafya için, peşinen hazırlığı yapılan, bir Adalet ve Kalkınma Hareketi projesi vardı. Tıpkı Türkiye AKP'sinin bir proje ürünü olması gibi hazırdaki İhvancı "proje" partileri iktidarlara taşındılar.
Tunus'ta yukarıdan müdahaleyle oluşturulan Müslüman Kardeşler'in NAHDA hareketi, Mısır'da ise İhvancı Mursi iktidara geldi. Libya'ya yönelik kanlı müdahalenin ardından ilk "devrim hükümeti", Erdoğan'ı taklit eden Libya AKP'si tarafından kuruldu. Keza Fas'ta da kardeş AKP iktidarda. O yüzden BOP'un İhvancı eş başkanı olarak Erdoğan, yeni Osmanlıcı hayallerine kavuşmaya başlamanın sarhoşluğu içindeydi.
İşte bu zafer sarhoşluğuyla AKP liderliğinin derin stratejileri, hesapsız ve pervasız stratejilere dönüşmeye başladı.
Bu pervasızlığın Suriye direniş duvarına çarpması, amiyane deyimle; "AKP, eş başkanlığını yürüttüğü Büyük Ortadoğu Projesi'nin de aynı duvara toslamasına vesile oldu" diye bakılıyor.
Açarsak; Mısır'da ABD tarafından desteklenen İhvan lideri Mursi, yine ABD destekli bir darbeyle tasfiye edildi. Keza ABD ve müttefiklerinin iktidara taşıdıkları Libya İhvanı da yine ABD destekli bir darbeye maruz kaldı.
Fakat hayallerine bu kadar yaklaşmışken, iki ülkede iki kardeş partinin iktidardan düşmesini hazmedemeyen Erdoğan, rasyonel diplomasi yerine tamamen hırsın ve öfkenin yönettiği bir "diplomasi" atağı gerçekleştirdi.
Rabia selamıyla gezerek Mursi'nin yasını tuttu, ABD destekli darbe hükümetine karşı İhvancı AKP'yi desteklemeye devam etti. Bu süreçte Suriye'deki suçlarıyla birlikte Türkiye'den Libya'ya ihraç edilen silahlar da AKP'nin suç dosyasına eklendi.

Hayallerin iflası

Suriye'de krizin başından beri "özgürlükçü" denilen isyanlar selefi karakterliydi. "Özgürlük savaşçısı" diye Suriye cihadına ihraç edilenler, başından itibaren El Kaide uzantılarıydı. Ama Suriye direnişi bütün emperyalist projeleri bozguna uğrattı. Suriye halklarının direnişini değerli kılan bir çok şey söylenebilir, ama özetle; "özgürlük savaşı" denilen saldırganlığın emperyalist talan olduğunu, bu "özgürlük savaşçılarının" bütün bölge için risk taşıyan gerici karakterini, ABD'nin ve projelerinin de yenilgiye uğratılabileceğini ve esasında bu savaşın iki kutuplu küresel güçler arasındaki hegemonya savaşından ibaret olduğunu açığa çıkaran Suriye halklarının direnişidir.
Geldiğimiz nokta itibarıyla AKP'nin Tunus, Mısır ve Libya'da yıkılan hayallerine bir de Suriye'de BOP'un iflası eklendi ve Erdoğan'a, BOP'u yol kazasına uğratan hırslı lider gözüyle bakılıyor. O yüzden hırsla yönettiği Suriye politikasında boğazına kadar cihatçı bataklığına saplanan Erdoğan, BOP iflasının faturasının kendisine kesileceğini gördüğü için şu an Rusya'ya yönelmiş durumdadır. Bu yönelişin adı "Putin'e sığınma talebi"nden başka bir anlam taşımamaktadır. Ama asiller kaybederken vekiller ne kazanır ne de kaçacak bir sığınak bulabilirler.

DÜNYA

MAX ZİRNGAST

ABD'de Trump'ın seçilmesiyle liberalizm çöktü, otoritarizm ve şovenizme yol açıldı

ABD: Yeni dönem başlarken

"Louis Bonaparte gibi, Trump da sözde elit karşıtı bir isyankâr karakter olarak özellikle şoven küçük esnafın ve küçük burjuvazinin desteğiyle ve unutmayalım çok zenginlerin desteğiyle kazandı."

Beklenmedik bir şekilde Donald Trump -milyarder inşaatçı, ırkçı, seksist ve narsist aday- 8 Kasım 2016'da ABD başkanı seçildi ve 20 Ocak 2017'de göreve başlayacak. Böylece Brexit referandumunun ardından Anglo-Sakson emperyalist merkezlerde 2016'da ikinci bir siyasi şok yaşanmış oldu. Trump her ne kadar Amerikan devlet ve toplum yapısı ve sınıf savaşımları tarafından belirleniyor olsa da, kendi özgünlüğü de özel sonuçları yaratacak.
İlk önce cevaplanması gereken sorular ise: Bu sonuç nasıl ortaya çıktı, neyi ifade ediyor? Ve bu siyasi depremler hangi etkiler yaratacak, bundan sonra neler değişecek?

Trump'ın zaferi mi?

Aslında Trump kazanmadı, Clinton kaybetti. ABD'nin en büyük şirketlerinin neredeyse hepsi Clinton'u destekledi. Keza ana akım medyanın büyük bir kısmı da öyle. Örneğin, genel olarak tarafsız görünmeye çalışan New York Times bu sefer Clinton'u tasdik eden bir başyazı bile yayımladı. Üstelik Trump kendi parti elitlerinin birçoğunun da desteğini alamadı.
Trump, seçim kampanyasında ABD toplumunun farklı kesimlerine, özellikle kadınlara küfretti. Böyle birine karşı bu koşullarda kazanamamak elbette ayrı bir yetenek gerektiriyor. Bunu Trump'ın bir başarısı olarak okuyacaksak, bu başarının önemli faktörlerine değinmek lazım. Statükocular ve liberal elitler hemen ırkçı ve seksist beyaz işçileri suçlamaya kalktı. Gerçektende yeni-faşist gruplar ve Ku Klux Klan gibi 'geleneksel' ırkçı-faşist örgütler de Trump'ın destekçileri arasında. Keza, Trump'a oy verenlerin bir kısmının bunu ırkçı ve seksist niyetle yaptığı da doğru. Ama gerçekten seçim sonuçlarını ve siyasi gelişmeleri açıklayabilir mi bu yaklaşım?

Trump nasıl kazandı?

Aslında Demokrat Partinin adayı Clinton, Trump'tan üç milyona yakın fazla oy aldı. Cumhuriyetçi adayı Trump oyların yüzde 46'ısını, Clinton yüzde 48'ini aldı. Fakat ABD'nin tufandan öncesine ait seçim sistemine göre Trump kazandı (2000 seçiminde de Al Gore da George Bush'tan fazla oy almıştı).
Hangi aday kimlerden oy aldı? Birkaç ilginç veriye bakalım. Beyaz seçmenler bütün seçmenin yüzde 70'ini oluşturuyor. Trump beyaz seçmenin yüzde 58'inin oyunu aldı. Diğer bütün etnik toplulukların çoğunluğu Clinton'ı destekledi. Cinsiyetçi söylemlere ve tavırlara rağmen Trump beyaz kadınların yüzde 53'ünün desteğini aldı. Çok önemli bir veri daha var: Senelik 50 bin doların altında geliri olan seçmen çoğunlukla Clinton'a oy verdi. Yıllık 50 bin dolar üzerinde geliri bulunan bütün kategorilerde Trump öndeydi.
Bu rakamlardan şunu çıkartabiliriz: Trump beyaz işçi sınıfının bir kısmının oylarını almış olabilir, ama onun zaferini garantileyen kesim en altta bulunan insanlar değildi. Louis Bonaparte gibi, Trump da sözde elit karşıtı bir isyankâr karakter olarak özellikle şoven küçük esnafın ve küçük burjuvazinin desteğiyle ve unutmayalım çok zenginlerin -ki çoğu beyaz- desteğiyle kazandı.

Yükselişin nedenleri

Trump'ın yükselişi, beklenmedik de olsa, istisnai değildir. Bütün dünyada benzer karakterleri görüyoruz. Avrupa'da yeni-sağ/sağ-popülizmin yükselişi, Filipinler'de Duterte, Hindistan'da Modi, Rusya'da Putin.
Bütün bu sağ-popülist dalganın ana nedeni son 30-40 senelik neoliberal saldırganlık. Finans kapitalin hegemonyası altında bütün dünyada işçi hakları, sendika hakları, refah mekanizmaları vs. kısılıp, bir kemer sıkma politikası uygulandı. Kısaca, toplumsal güç dengeleri emeğin aleyhinde değiştirildi.
Bu gelişmeler tabii ki ABD'de de yaşandı. Zaten 2007/8 krizi ABD'de başladı. Yoksulların ve işçilerin gündelik hayatı metalaştı. Ev ipotek kredileri nedeniyle finans balonu patladı. Obama dönemi bir kriz dönemini kapsıyordu. Bu dönemde istihdam yaratıldı, fakat büyük oranda güvencesiz ve yarı zamanlı çalışma şeklinde. Son 30-40 senede ekonomik eşitsizlik dünyada ve özellikle ABD'de oldukça arttı.

Hayal kırıklığı ve öfke

Bu ekonomik arka plan ve artık birçok insanın siyasette hayal kırıklığına uğramış olması Trump'ın yükselişinin ana temelleri. Kendini statükoya karşı olan bir aday olarak göstermeyi başardı ve belli ki liberal elitler – Clinton o elitin istediği temsilcisiydi – ülkedeki öfke ve kırgınlığı hafife aldı.

Trump'ın iç ve dış politikaları

Trump kesinlikle izolasyonizm (yalnızcılık) yanlısı değil. Bazen öyle söylemler kullanmış olsa da, emperyalist politikalar mutlaka devam edecek.

Trump içerde neoliberal bir popülizme doğru eğilim gösterirken, dışarda emperyal saldırganlığın azalacağı hiç de muhtemel değil
Trump hükümetinin nasıl bir politika yürüteceğini kestirmek güç. Çok önemli konularda belli bir plan ortaya koyulmadı. Çoğu zaman aynı konu hakkında birbirine uymayan söylemlerde bulunuyor.
Kabaca Trump'ın muhtemel dış politikası üzerine iki uca savrulan tezler var:
1) Trump başkanlığında hiç bir şey değişmeyecek, çünkü siyaseti zaten sermaye ve Amerikan derin devleti belirliyor.
2) Artık her şey değişecek, ABD'de bundan itibaren açık faşizm var. Her iki ekstrem de yanlıştır.
Elbette, yüzeysel baktığımızda köklü bir yenilik olmayabilir. İçte neoliberal kapitalizm ve dışta emperyalist saldırganlığını hiç şüphesiz önümüzdeki süreçte de göreceğiz.

Kabine: Komutanlar, zenginler ve faşistler

Seçimden önce Trump defalarca "siyasi elit bataklığını kurutacağını" söyledi. Ayrıca Hillary Clinton'u çoğu zaman Goldmann Sachs adayı olarak tanımladı. Bunun bir gerçek yanı var elbette. Ama Trump'ın kabinesinde ve danışmanları arasında birtakım eski Goldmann Sachs ve başka Wall Street bankalarının yöneticileri, şahin saldırgan eski ordu komutanları ve genel olarak kadın düşmanı muhafazakâr bakanlar olacak. Yeni kabineyi birleştiren bir diğer nokta İslam karşıtı ırkçı söylemler. Ve hepsi de küresel iklim değişikliğinin olmadığı konusunda hemfikir.

Ekonomi politikası

Diğer alanlarda olduğu gibi, Trump'ın ekonomik programını da belirsiz ve çelişik. Fakat üç temel ayağı görebiliriz. Birincisi, Trump ABD'de bulunan sanayi üretimini korumak niyetinde. Bu amaçla 1970'lerden itibaren daha yüksek kâr oranların peşinde Çin ve Doğu Asya ve Meksika olmak üzere başka ülkelere taşınmış olan fabrikaların bir kısmını geri getirmeyi vadetti. Bunu nasıl başarmak istiyor? Yurtdışından, özellikle Çin (ve muhtemelen Meksika'dan) gelen ürünlere yüksek bir ithalat vergisini koymak istiyor. Çin'den gelen ürünlere dair yüzde 45'lik bir vergi oranından bahsediliyor. Bu çok mümkün bir plan gibi gözükmüyor. Çin'den veya başka ülkeden gelen ürünler aslında çoğu zaman zaten Çin malı değil. Çin'de ABD ya da Avrupa sermayesinin fabrikalarında üretilen ürünlerdir.
Yani, böyle bir hamle Amerikan sermayesini de direkt vurur. Trump'ın bunu yapma niyeti ve gücü büyük ihtimalle yoktur. Bu yüzden en fazla göstermelik birkaç hamle yapabilir. Mesela fabrikaları ABD'de tutmak için sermayeye vergi indiriminde bulunabilir.

Neoliberalizme devam

İkinci olarak Trump, büyük bir altyapı planını hayata geçireceğine söyledi. ABD'de gerçekten ciddi bir altyapı problemi var. Birçok köprünün çökme riski yüksek, yollar bozuk, setler büyük bir sele direnebilecek durumda olmayabilir. Birçok kamu binası çok kötü durumda, vs. Bernie Sanders de bir altyapı yatırımı planı vadetmiş ve büyük destek görmüştü. Trump da bunu sıkça dile getirdi. Ama Trump'ın planı büyük bir kamu yatırımı programı değil. O, kamu-özel ortaklığı denilen modelle yol almak istiyor. Yani özel sermaye vergi indirimiyle 'teşvik edilecek', kalan parayı devlet ödeyecek.
Üçüncü olarak Trump – özellikle şirketler için – büyük vergi indirimlerinin sözünü verdi. Görüyoruz ki, Trump'ın bütün ekonomik planı vergi indirimleri üzerine kurgulanmış. Bu sermaye için kuşkusuz şölendir, ama kamu borçlarının artacağı da muhakkak.

Sertleşen iç çelişkiler

ABD'de ekonomik koşullar gittikçe kötüleşiyor, toplumsal şiddet artıyor. Irkçılık ve polisiye tedbirler de öyle. Ama buna karşı direnen hareketler de artmaktadır.
2011'de Occupy Wall Street hareketinde, son senelerde yükselen siyahi harekette ya da Kuzey Dakota yerli halklarının direnişinde bunu gördük. Trump'ın otoriter karakteri sertleşen toplumsal çelişkilerle beraber sermayenin ve egemenlerin tercih edebileceği bir tavır. Trump ile gelen önemli bir değişimi şimdiden de izleyebiliriz: ABD toplumunda önceden de bulunan birtakım aşırı sağcı ve ırkçı gruplara yol açılıyor. Onlar şimdi siyasi ve kültürel yaşamın uçlarından merkeze doğru yol almaya başladılar. Daha doğrusu, merkez gittikçe sağa doğru sürükleniyor.
Trump, Black Lives Matter (Siyahi Hayatlar Değerlidir) hareketine karşı sert bir tutum sergiledi. Aynı zamanda, istihbarat örgütlerinden Trump'a en yakın olanı muhtemelen FBI'dır. FBI'ın görevi 'iç güvenlik'. CIA ve FBI arasında Trump konusunda çatışmalar da buradan kaynaklı olabilir. Belki de önümüzdeki süreçte dünyada rejim değişiklileri ikinci plana düşüp, içeride sermaye rejimin güvenliğini sağlamak ön plana geçer.

Trump ve dünya düzeni

Bütün dünyada merakla sorulan soru tabii ki Trump hükümetinin nasıl bir dış politika izleyeceği. Henüz net olmasa da, Trump'ın söylemleri ve atamalarından kimi çıkarımlarda bulunabiliriz.
Birinci olarak, Trump kesinlikle izolasyonizm (yalnızcılık) yanlısı değil. Bazen öyle söylemler kullanmış olsa da, emperyalist politikalar mutlaka devam edecek.
İkincisi, Ortadoğu politikasında Obama'dan iki konuda net olarak ayrılıyor. İsrail'e destek daha net ve İran'a karşı daha sert bir tavır sergilenecek.
Üçüncü olarak, Trump hem Obama'yı hem Clinton'u 'İslami terörizm' tehlikesini hafif almakla suçladı. Kabinedeki açık İslam karşıtlığı da göze çarpıyor. Dış politikada Bush dönemindeki gibi daha açık bir 'terörle mücadele'ye dönüş olabilir. Fakat açık açık tekfirci çeteleri destekleyen Körfez monarşileriyle ilişkisini kesmesi pek de muhtemel değil.

Rusya ile ilişkiler

Trump'a ilişkin en çok konuşulan mevzularından biri, Putin ve Rusya ile olan ilişkisi. Anlaşılan, Trump Rusya ile açık çatışmak istemiyor ya da en azından çatışma noktalarını azaltmak istiyor. Fakat Rusya politikasına Çin politikasıyla birlikte bakmak gerek. ABD, 1970'lerde Sovyetlere karşı Sovyet-Çin anlaşmazlıkları kullanarak Çin ile anlaşmalar yapmıştı. Belki de şimdi tersine bir hareket görebiliriz. Çin'in ekonomik gücünü daha büyük bir tehdit olarak gören Trump, Rusya-Çin işbirliğini engellemek isteyebilir.
Sonuç olarak, spekülasyonlar bir yana, bütün bu tartışmalar kuşkusuz şunu ifade ediyor: ABD imparatorluğu dünyayı eskisi gibi yönetemiyor. Yavaş da olsa, ABD imparatorluğunun zayıfladığını görüyoruz. Fakat başka bir dünya düzenine geçiş döneminde yaşlanan hegemonik güç daha saldırgan da olabilir. Bunu yakında göreceğiz.

DÜNYA

A. KAYSERİLİOĞLU

Avro krizinden en sert etkilenen İtalya'da siyasi kriz süreklileşmiş halde

İtalya'da kriz

Dünya ekonomik krizinin AB'ye yansımasından beri İtalya, AB "çekirdeği" içinde krizden en sert etkilenen ve dolayısıyla sürekli siyasi krizlerle sarsılan bir ülke haline geldi.

İtalya, Avro bölgesine katılmasıyla birlikte, içsel iktisadi kriz dinamikleri gittikçe durağanlaşan bir şekilde bir nevi kontrol edilen, öbür taraftan ise sadece ertelenen en göze çarpan örnek olarak görülebilir. Dünya ekonomik krizinin AB'ye yansımasından beri İtalya, AB "çekirdeği" içinde krizden en sert etkilenen ve dolayısıyla sürekli (siyasi) krizlerle sarsılan bir ülke haline geldi.
4 Aralık 2016'daki referandumun yüzde 60 civarı bir netlikle olumsuz sonuçlanmasının ardından başbakan Renzi'nin istifa etmesi ise, bu sürekli siyasi krizin en yeni parçası.

Berlusconi'nin düşüşü

Önce, 2011 yılında Berlusco'nin düşüşü gelmişti. Sola karşı burjuvazi tarafından iktidara getirilen Berlusconi, fazlasıyla kendi kafasına göre takılmaya başlamıştı ve İtalya'nın kriziyle başedemiyordu.
Ve sonunda sermaye hareketeye geçti: İtalya'nın TÜSİAD'ı olan Confindustria'nın etrafında toplanan kapitalistlerin bir kampı, Berlusconi'yi AB'nin onayıyla düşürdü ve yerine eski Goldman Sachs menajeri Mario Monti'yi getirmişti. Monti, kendisi gibi "seçilmemiş" sözde "nötr" teknokratlardan oluşan bir teknokratlar hükümeti kurmuştu.

Monti'nin teknokratlar hükümeti

Bu hükümetin ne kadar "nötr" olduğunu, aynı yıl İtalyan parlamentosu ve senatosu tarafından kabul edilen Salva İtalia ("İtalya'yı kurtar") adındaki reform paketiyle görmüştük. Emeklilik primleri düşürülmüş ve emeklilik yaşı yükseltilmiş, benzin vergisi ve KDV yükseltilmiş, çalışanları korumak için yüksek standartları olan iş kolları (avukatlar, noterler, taksi şoförleri vs.) "liberalleştirilmişti".
Monti'nin "reform hükümeti", İtalya'nın finansal piyasalardaki kötü konumunu, toplamında 30 milyar €'luk tasarruflarla düzeltecekti.
Ancak Monti'nin uyguladığı neoliberal kemer sıkma politikaları, kriz içinde bulunan ve aynı politikaların uygulandığı bütün AB çevre ülkelerinde olduğu gibi (yani İspanya, Yunanistan, Portekiz, vs.) İtalya'da da öncelikle GSYİH'in çökmesine ve emekçi kitlelerin yoksullaşmasına yol açmıştı.
Zamanla, Monti'nin zaten düşük olan popüleritesi daha da düşmeye başladı ve emekçi düşmanı neoliberal reformları insanları sokaklara döktü. Monti'yi deviren kilit olay, onun emekçileri sermayeye karşı koruyan ünlü madde 18'ye saldırmasıydı.

Neoliberal kemer sıkma politikaları, yoksullaşan emekçilerin sokağa çıkmasına neden olmuştu.

Monti'nin düşüşü

Monti'nin düşüşü sonrasında, İtalyan burjuvazisi, hegemonyasına kitlesel rızayı yeniden üretmek için, parlamentoda olan bütün partilerin katılımıyla oluşan bir büyük koalisyonu ön plana çıkardı. Ancak, İtalyan burjuvazisin hegemonya krizi, yüksek politika alanına, başbakan Letta'da kamplaşan "sol merkez" güçlerin ve Berlusconi'nin etrafında kamplaşan "sağ merkezin" birbiriyle sürekli çatışması biçiminde yansıdı. Siyasi kriz süreklileşmişti.
Süreklileşen hükümet krizlerinin zorlamasıyla Berlusconi'nin partisi (Fİ) hükümetten çekildi.
Letta ise, parti içindeki "sol kanadın" lideri Matteo Renzi'nin Berlusconi'yle perde arkasından anlaşmasıyla 1 yılı bile dolduramadan düşürüldü.

İtalyan burjuvazisinin Renzi tiyatrosu

Renzi, İtalyan burjuvazinin 25 senedir beklediği reformları Almanya'yı örnek olarak göstererek uyguladı.

Renzi, İtalyan burjuvazisi için, sürekli siyasi kriz içinde bir kurtarıcıydı. Güya katılılaşmış sisteme karşı soldan bir saldırıyı temsil ediyor, özünde Berlusconi'nin ve Monti'nin uyguladığı neoliberal reformlara karşı çıkmazken, "sol" söylemiyle, sermayenin istediği dönüşümler için kitlelerin desteğini sağlayabiliyordu.

Sermayenin adamı Renzi

Kendisine il rottamatore, yani eski düzenin yıkıcısı lakabını takan Renzi, İtalyan burjuvazinin "25 senedir beklediği reformları" (Francesco Starace, en büyük İtalyan enerji şirketi Enel-AG'nin şefi, 22.11.16) Almanya'yı örnek model olarak göstererek uygulayabildi. 2014 sonundaki Jobs Act'le ünlü madde 18'in emek lehine olan yanları ortadan kaldırıldı, patronlara ise bolca teşvikler verildi.
Renzi liderliğinde derinleştirilen neoliberal reformlar, emekçilerin maddi koşullarındaki çöküntüyü daha da dibe çekmeye başladı.

Nerede güçlü devlet! Güçlü devlet istiyoruz!

İtalyan istatistik ofisi İSTAT'a göre, 2016 başında halkın %28,7'si (17,5 milyon İtalyan) yoksulluk sınırı altında yaşıyordu, halkın %12 civarı ise ayda 300€ gelirle geçinmeye mahkumdu. İşsizlik %14,34'e (gençlerde ise %44'e) yükseldi.
Sermayenin lehine olan neoliberal reformları geç kalındığı için hızla geçirmeye mahkum olan İtalya, hem bu süreci daha da hızlandırmak, hem de uzun vadede yaşanabilecek siyasal krizlere karşı garantilemek için, devletin yapısını da değiştirmesi gerekiyordu.
İşte, Renzi de, sadece emek yasasını parçalayan olarak değil, Mussolini'ye karşı yürütülen antifaşist mücadeleden doğan ve ilerici-demokratik öğelerin güçlü olduğu İtalya devletinin yapısını, sermayenin öngördüğü biçimde otoriter-merkezci bir şekilde yeniden yapılandıran adam olarak da modern İtalya'nın tarihine girmek istiyordu.
Ilk adımları 2015'de gerçekleştirdi: İtalicum denilen bir antidemokratik reformdan beri, en fazla oy kazanan parti parlamentoda otomatik olarak 630 milletvekilinin 340'ını kazanıyor. Yani, bu parti parlamentoda mutlak çoğunluk sahibi oluyor ve dolayısıyla müzakeresiz istediği hemen her şeyi uygulayabiliyor. Aynı reformla, %3 seçim barajı getirildi ve ortak listeyle seçime katılmak yasaklandı. Yani, küçük partiler ve partiler koalisyonu imkansız hale getiriliyordu.

4 Aralık referandumu

4 Aralık 2016'da referandumla uygulanmak istenen reform, bu dönüşümün bir uzantısıydı.
Reformun ana öğesi, parlamentoyu dengeleyen ve seçilmişlerden oluşan senatonun güçsüzleşmesi, veto hakkını ve yasama kabiliyetinin çoğunu kaybetmesi ve çoğunlukla seçilmemişlerden oluşmasıydı.
Ek olarak da, il ve ilçe yönetimlerinin bazı kapasiteleri merkezi hükümete aktarılacaktı.
Renzi ve onu destekleyen ulusal ve uluslararası güçler, referandumu İtalya'nın geleceğini belirleyen kilit olay olarak stilize ettiler.
Renzi kendi kariyerini referanduma bağladı ve olası negatif bir sonuçta geri çekileceğini ilan etti. Ayrıca referandumun olumsuz sonuçlanmasını İtalya için bir katastrof olarak tanımladı: eğer referandum olumsuz sonuçlanırsa, İtalya'da kriz yine tavan yapacaktı ve aşırı sağ daha da güçlü bir şekilde hız alıp hem İtalya'yı hem de Avrupa'yı tehdit edecekti.
İtalya'nın TÜSİAD'ı olan Confindustria'nın başkanı Boccia, İMF, Financial Times ve AB Komisyonu başkanı Juncker, hepsi aynı dilden fırtına kopardı: referandumun olumsuz sonuçlanması İtalya'da iktisadi krizin yeniden patlak vermesine yol açacak, İtalya'nın AB'den çıkışını tetiklenecek ve Avrupa eskisi gibi olmayacaktı.

Süreklileşen kriz politikaların parçası olarak "Katastrof söylemi"

Burjuvazi, yeni bir çöküntü olasılığıyla oynayıp "katastrof söylemi" üreterek, bu tehlikeyi sermayenin çıkarı için kullanmaya çalışırken, her an kontrolü kaybedebilir ve gerçek katastrof (emekçilere yansıtılan iktisadi kriz) yeniden aktüalite kazanabilir.

Bu "katastrof söylemi" hepimize artık fazlasıyla tanıdık geliyor. Referandumun olumsuz sonuçlanması, "katastrof söyleminin" artık halk nezdinde de gittikçe inanırlığını kaybettiğini gösteriyor. Bu söylem, güya sağın yükselişini ve krizin tetiklenmesini önlemek için üretiliyor; ancak bu "katastrofa" karşı sağın yükselişini ve krizi tetikleyen nesnel koşulları yaratmış olan neoliberal "reformların" derinleştirilmesi öneriliyor ve onlar uygulanmadığında katastrofik senaryoların gerçekleşeceği tehdidiyle soyut bir sopa gösteriliyor. İtalya'nın durumu gerçekten hiç de iç açıcı değil.

"Katastrof söyleminin" reel altyapısı

"Katastrof söyleminin" reel altyapısı, Dünya Ekonomik Kriziyle beraber Avro Krizinin de geçmemiş olması ve İtalya'nın Avro Krizinden en sert şekilde etkilenen ülkelerden birisi olarak, 2016'in başından itibaren bankalarının çökme riskiyle karşı karşıya olması gibi sert gerçeklerden oluşuyor. İtalya'nın en büyük ve en eski bankalarından Monte dei Paschi di Sena ve Unicredit batmak üzereler.
Burjuvazi, yeni bir çöküntü olasılığıyla oynayıp "katastrof söylemi" üreterek, bu tehlikeyi sermayenin çıkarı için kullanmaya çalışırken, her an kontrolü kaybedebilir ve gerçek katastrof (emekçilere yansıtılan iktisadi kriz) yeniden aktüalite kazanabilir.
İtalya ise, Yunanistan veya İspanya gibi bir nevi küçük bir ülke değil, AB'nin kurucu ve iktisadi olarak en önemli ülkelerden birisi. İtalyan bankalarının ve İtalyan devletinin olası bir krizi, İtalya ile sınırlı kalmaz ve doğrudan bütün Avrupa'ya hem de çok sert bir şekilde yansır. İtalyan krizinin kendisi Dünya Ekonomik Krizi ve onun içsel öğesi olan Avrupa Krizinin bir uzantısı ve ifadesi olmakla beraber, onun aktüelleşmesi, Avrupa Krizi ve hatta Dünya Ekonomik Krizinin de yeniden aktüalite kazanmasını tetikleyebilir.

Burjuvazinin "ekstrem" fonksiyonu

Bilindiği gibi Brexit referandumu ve Trump'ın seçilmesinden öncesinde de, burjuvazi tarafından "katastrof söylemi" uygulanmıştı: emekçilerin rızası, artık sürekli (yapay ve gerçek) kriz politikaları biçiminde ayakta kalabilen düzene böyle kazandırılacaktı.
Birleşik Kraliyet ve ABD'de de olduğu gibi, İtalya'da da, emekçiler düzenin hesabına karşı daha ekstrem olan opsiyonu seçtiler.
Elbette Birleşik Kraliyet'te Brexit kampının başını çeken elitler de, Trump da ve İtalya'da 4 Aralık referandumunda "Hayır" kampının sözcülüğünü yapanlar da, hepsi en son kertede düzenin, yani burjuvazinin has adamları. Onlar, emekçilerin biriken öfkelerini sisteme yeniden içermeye çalışıyorlar.

Alternatif: Sınıf savaşını aşağıdan sürdürmek

Kriz zamanlarında hep olduğu gibi şimdi de, burjuvazi, "katastrof söylemi" veya benzer söylemlerle düzeni daha düzenli bir şekilde kendi lehine yürütmeye çalışmak ile "isyankarlık", saldırganlık, karizma ve popülizmle kendi çıkarlarını korumanın arasında gidip geliyor.
Bütün bunlara karşı, İtalya'da da, git gide daha açık ve daha dolaysız sürdürülen sınıf savaşına komünist bir müdahale için, işçilerin bağımsız duruşunu (yeniden) inşa edecek ve aynı zamanda demokratik ve antikapitalist dinamikleri de ortaklaştırabilecek program olmalı.
İşçi sınıfının eylemliği ve antikapitalist dinamiklerin varlığının bu kadar güçlü olduğu İtalya'da böylesi bir yönelim ütopik bir perspektif değil, gayet güncel ve gerçek bir devrimci olasılıktır.

GENÇLİK

Üniversiteler bizimdir!

Kampüsler mücadele alanıdır

Alternatif ve yaratıcı mücadele yöntemleri ile üniversitelerde direnç noktaları oluşturarak puslu havayı dağıtıp, görüntüyü netleştirebiliriz.

Utku ŞAHİN

OHAL ve KHK'lar ile birlikte muhalif kesimlere yönelen saldırılar yükselirken, toplumsal muhalefetin önemli bir bileşeni olan, demokratik üniversite arayışı da ateş çemberinin ortasına konulmak isteniyor.
Demokratik, özgür ve halkçı üniversite anlayışını, barış mücadelesini yükselten bilim emekçileri iktidar tarafından tehlikeli görüldü. Bu doğrultuda YÖK, 12 Eylül darbesinin bir meyvesi olarak kendi görevini yerine getiriyor. Akademisyenler fişleme usulü soruşturmalara maruz kalıyor, ihraç ediliyor ve hatta tutuklanıyorlar.
Ancak, üniversitenin tüm özneleri, yükselen faşizme karşı alternatif mücadele yöntemleri oluşturmaya devam ediyor. İhraç edilen akademisyenler ve hocalarına sahip çıkan üniversite öğrencilerinin desteği ile, birçok ilde dayanışma akademileri kuruldu.

Kayyum rektörler

İktidar ile aynı anlayışa sahip olmayan rektör ve dekanlar türlü yollarla görevlerinden alınıyor, bunun yerine iktidara yakın "düşük profilli" kişiler görev koltuklarına oturuyor.

Mücadele birikimimiz

Üniversite gençliği, kendi yaşam alanına yönelen tüm bu saldırılardan rahatsız. Ancak yükselen şiddetli savaş koşulları ile birlikte ülkede artan kaotik ortam bu rahatsızlığın ifade edilmesini zorlaştırıyor. Alternatif ve yaratıcı mücadele yöntemleri ile üniversitelerde direnç noktaları oluşturarak puslu havayı dağıtıp, görüntüyü netleştirebiliriz.
Bu noktada "her şey bitti" sözünü yükseltenlere karşı, direnç noktalarının hareketli olduğunu, mücadele ve örgütlenme birikimlerinin hepimiz için umut olduğunu göstebiliriz. Kadınlara karşı yönelen "cinsel istismar yasası" saldırısının, sokaklara çıkan binlerce kadının ısrarcı duruşu sonucunda nasıl geri çektirildiğini hepimiz gördük.
Mevcut haliyle iktidarın çeşitli güç aygıtları arasında sıkıştırılmak istenen üniversite gençliği, dayatılan ablukayı ancak okul içerisinde oluşturduğu etki alanı ile dağıtabilir. Amfilerde, kantinlerde, koridorlarda, üniversitenin tüm alanlarında bulunmak bugünün kaçınılmaz ihtiyacı. Mücadeleci, ısrarcı ve sonuç almaya odaklı bir duruşu üniversitelerde oluşturalım!

Beyazıt'ta neler oluyor?

Devrimci geleneğin güçlü olduğu ve bu geleneğin sürdüğü yerlerden biri olan İstanbul Üniversitesi tarihi ana kapısı yani Beyazıt meydanı, devrimciler için büyük önem taşır. Beyazıt katliamı gibi büyük saldırılara tanık olmuş meydan, zorlu mücadeleler sonucu kazanılmış bir mücadele alanıdır. Bu alan IŞİD'in yayın organı olan bir derginin Kasım ayı kapağına konuldu. Sosyal medya üzerinden görselin yayılması ile birlikte öğrenciler panik hali yaşadı.

Laikliği savunacağız

Öğrenciler okul yönetiminin bu konuda önlem almasını talep ederken, okul içerisinde yıllardır IŞİD ve diğer birçok selefi cihatçı örgütü destekleyen çeteler okul içerisinde bulunuyor. Öyle ki, Reina katliamı sonrası katil IŞİD başlıklı bildirilerin dağıtılmasına bu çeteler tahammül edememiş, devrimci öğrencilere saldırmıştır. IŞİD çetelerine ve destekçilerinin oluşturmak istediği mezhepçi, halk düşmanı yapıya karşı; laikliği savunmaya, çeteleri okuldan kovmaya devam edeceğiz.

Üniversiteler, OHAL ve YÖK işbirliğiyle, bilim yuvası olmaktan çok, içinde hocaların da olduğu bir hapishaneye dönüştürülmek isteniyor.

Huzur bozmak sizin işiniz!

Yapılan son değişiklikler de gösteriyor ki öğrenci hareketinin potansiyeli iktidar için hâlâ ürkütücü.

Hatice GÖZ

Baskının her gün arttığı ülkemizde; bu baskının yaratacağı karşı çıkma, tepki verme ve özgürleşme isteği de içten içe kaynayıp duruyor. Bunca sindirme ve hatta yok etme politikasının işletildiği günlerde, elbette, en canlı, dinamik ve anında refleks üretebilecek kesim de üniversite öğrencileri oluyor.
Türkiye tarihinin tüm dönemlerinde(örneğin YÖK'ün getirildiği dönem) olduğu gibi AKP hükümeti döneminde de, iktidar 'fazla patırtı' istemediği anda okları gençliğe çeviriyor.

'Öğrenci Disiplin Yönetmeliği' değişti

26 Aralık 2016 tarihli resmi gazetede, yükseköğretim kurumları öğrenci disiplin yönetmeliğinde değişiklik yapılmasına dair yönetmelik yayımlandı.
2013 yılında yapılan değişiklikle izinsiz 'afiş asmak' ve 'bildiri dağıtmak' disiplin suçu kapsamına alınmıştı. Bu yeni değişiklik ise neredeyse tamamen keyfi ibareler barından maddelerden oluşuyor.
Örneğin; MADDE 1'in 'a' bendine, "Bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezasını gerektiren disiplin suçlarına "öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici veya yükseköğretim kurumlarının işleyiş ve huzurunu bozucu eylemlerde bulunmak" hükmü de eklendi.

Soruşturmalar

Huzur bozucu eylemlerle kastedilenin ne olduğu ya da bu maddelerin neleri kapsayabileceği ise muğlak. Baskılara karşı çıkacağı bilinen gençlerin öfkesi bu maddelerle korkuya dönüştürülmeye çalışılıyor.
Değişiklik yapılan bir diğer maddenin ilk hali şu: "Soruşturma açmaya yetkili amirler, soruşturmayı bizzat yapabilecekleri gibi soruşturmacı veya soruşturmacılar tayini suretiyle de yaptırabilirler." Buraya "…gerekli gördükleri takdirde başka bir yükseköğretim kurumundan soruşturmacı görevlendirilmesini de talep edebilirler." ifadesi eklendi.

Kampüslerdeki cihatçılar

Bu şu anlama geliyor: Bundan sonra okul içinde herhangi bir olay yaşandığında bu olaya müdahale edecek kişi atanmış bir iktidar yanlısı ya da tarafı zaten belli olan bir yandaş olabilir. Olacaktır da. Mesela İstanbul Üniversitesi'nde barındırılan Cihatçı gruplara karşı yapılan eylemlerde eylemciler huzuru bozmaktan okuldan uzaklaştırılırken cihatçı öğrenciler soruşturmacının izniyle okulda barınmaya devam edebilirler.
Bir diğer değişiklik ise şöyle: Daha önce savunma için tanınan 3 günlük bir süre vardı. Şimdi bu süre ibaresi yok. Öğrencinin, araştırma görevlisinin, kısaca akademi üyesinin soruşturma için tanık iddiasında bulunması, varsa kamera kaydı talep etmesi, o gün ne yaptıysa "onu" kanıtlayabilmesi için gereken makul süre ortadan kaldırıldı.

Tekrar ediyoruz: Üniversiteler bizim

Yapılan son değişiklikler de gösteriyor ki öğrenci hareketinin potansiyeli iktidar için hâlâ ürkütücü. OHAL bahanesiyle kapatılan öğrenci toplulukları, nedense bayrak yürüyüşü dışında tüm yürüyüş ve gösterilerin yasak olması, disiplin suçlarının genişletilmesi... Ve en nihayetinde üniversitelerin bilim yuvası olmaktan çok, içinde hocaların da olduğu bir hapishaneye dönüşmesi çok da şaşırtıcı değil. Gezi'de sokakları zapt etmiş gençliği kampüslere zincirlemek kâr etmez. Çünkü sokaklar da kampüsler de bizim!

Eğitimde gericileşme ve piyasalaşma

İmam Hatipler'de şeriat ve cihat propagandalarıyla, AKP'nin ideolojik çizgisine uygun "kalifiye" militanlar yetiştiriliyor.

Umut Can ORUÇ

AKP'nin eğitimi gericileştirme projesinin baş aktörü İmam Hatipler mantar gibi çoğalırken Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün yayınladığı verilere göre Türkiye, Matematik, Fen Bilimleri ve Okumada 35 OECD üyesi arasında sondan ikinci oldu. Bu verilerin üzerine Milli Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz " Sınava sadece Fen Liselerindeki öğrencilerimiz girmiş olsaydı dünyada ilk üçe girecektik" dedi. Bakanın yaptığı itiraf gibi açıklamadan da anlaşılacağı üzere Fen ve Sosyal Bilimler liseleri ortalamayı yükseltirken, İmam Hatip ve Meslek Liseleri ortalamayı diplere çekiyor.
Son 13 yılda İmam Hatipler'de okuyan öğrenci sayısı 50 binden 1,5 milyona yükseldi.
İmam Hatipler'de verilen ilerici, aydınlanmacı, laik değerler karşıtı eğitimlerle, şeriat ve cihat propagandalarıyla, tıpkı Meslek Liseleri'nin sermayeye kalifiye eleman yetiştirdiği gibi, AKP'nin ideolojik çizgisine uygun "kalifiye" militanlar yetiştiriliyor.

Meslek eğitimi vermekten aciz "Meslek Liseleri"

Meslek Liseleri'nde öğrencinin seçtiği iş koluyla ilgili aldığı eğitim oldukça niteliksiz. Verilen eğitim yüzeysel ve seçtiği iş koludaki mesleği icra etmesi için yetersiz. Meslek Lisesi'nden mezun olan öğrencinin eğitimini gördüğü mesleği icra etmek dışında başka şansı yok, aldığı yetersiz eğitim ile iş bulamazsa işsiz kalacaktır.

Meslek Liseleri'nde staj adı altında sermayeye ucuz iş gücü sağlanıyor, öğrenci teorik eğitimini aldığı mesleği pratiğe dökemiyor, staj yaptığı yerde mesleğiyle alakasız işler yaptırılıyor. (Örneğin yazılım bölümünde okuyan öğrenciye iş yerinde yerlerin süpürtülmesi.)
30.03.2012 tarihli ve 6287 sayılı Kanun değişikliği ile Meslek Lisesi öğrencilerine seçtiği iş kolunda üniversiteye yerleşmesinde kolaylık sağlayan ek puan kaldırılmış bulunmakta. Bu kanun değişikliği ile Meslek Lisesi öğrencisinin tek umudu üniversite kapısı da kapatıldı.

Eğitimde özelleştirmeler

Sözde kapatılan dershaneler Temel Liseler'e dönüştürüldü; fakat çoğu dershanenin fiziksel ve niteliksel koşullarının okula uygun olmamasından kaynaklı Temel Liseler'de verilen eğitim nitelik kazanamıyor.
MEB, AKP'nin Neoliberal politikaları doğrultusunda halktan topladığı vergileri devlet okullarında verilen niteliksiz eğitimi düzeltmek için aktaracağı yerde, birer ticari işletme olan Temel Liseler'e geçecek olan öğrencilere yaklaşık olarak 3000'er lira teşvik vererek harcıyor. (Sadece 2016-2017 eğitim öğretim yılında 340.000 öğrenci verilen teşviklerden yararlandı, kabaca hesaplarsak 1 milyar TL teşvik verildi.) Eğitim, günümüzde, "emekçi çocukları ve halkın geniş kesimleri için verilen eğitim" ve "zenginlerin, patronların çocukları için verilen eğitim" diye iki farklı kategoriye ayrılmış durumda.

Yaşamı yeniden öreceğiz.

Otoriteryanizm altında kent hakkı mücadelesi

Bugün karşı karşıya olduğumuz siyasi rejimi herhangi bir tanımlamaya sokacaksak OHAL değil otoriteryanizm olarak adlandırmak gerekir.

Cihan Uzunçarşılı BAYSAL

15 Temmuz'dan bu yana OHAL döngüleri altında yaşamaktayız. Olağanüstü hali en kısa zamanda sonlandıracağını dosta düşmana ilan etmiş iktidar anlaşılan memleketi OHAL'ler boyu yönetmekte kararlı. Öte yandan, kamuoyundaki yaygın kanının aksine, yaşamakta olduğumuz süreci OHAL olarak adlandırmak doğru değil.

Olağandışı durumlarda veya kriz dönemlerinde yürütme organına olağanüstü yetkiler tanıyan OHAL, kısmi ve geçici bir hukuk rejimi olup iktidara tanıdığı yetkiler de siyasetin ve yargının denetimine tabidir. Müdahale, krizin aşılıp güvenliğin yeniden tesisini gerektiren alanla sınırlı olup geçici sürelidir; genel ve ileriye dönük düzenlemeler yapılamaz. Oysa başta BM gibi uluslararası örgütlerin ikaz ettikleri üzere, Türkiye, "OHAL sınırlarının dışına taşan" bir keyfi uygulamalar rejimine savrulmuştur. Bugün karşı karşıya olduğumuz siyasi rejimi herhangi bir tanımlamaya sokacaksak OHAL değil otoriteryanizm olarak adlandırmak gerekir.

OHAL ve kent-ekoloji mücadelesi

Kent ve ekoloji mücadelesinden baktığımızda iktidarın 15 Temmuz ertesi yürürlüğe koyduğu ilgili yasa ve düzenlemeler sıklıkla "OHAL fırsatçılığı" olarak değerlendirilmekte. Doğayı ve yaşam alanlarımızı sermayenin eline teslim eden Madde 80'den, Sur'un yeniden inşasına, askeri alanlara yönelik düzenlemelerden, yeni riskli alan kararlarına kadar OHAL potasına atılmaktalar. Yukarıda da belirttiğimiz üzere OHAL rejiminin sınırlı ve kısıtlı çerçevesini aşan bir yönetim altındayız ve bu otoriteryan rejimin 15 Temmuz öncesinden kentsel mekânlar üzerinden inşa edildiğini iddia edeceğiz.

Neoliberal sistem ve AKP

İktidara gelmesinden itibaren AB uyum sürecine yönelik ve kendi muhafazakâr tabanının talepleri doğrultusunda, bireysel hak ve özgürlükler alanında ve kimlik açılımlarında ardı ardına ilerlemeler kaydeden AKP, böylece, vesayetçi demokrasiyi yıkan "Muhafazakâr Demokrat Devrim" şampiyonu olarak kendini kabul ettirdi. Oysa aynı dönemde AKP, neoliberal sisteme eklemlenmek üzere birçok ekonomi politikasını hayata geçirdi.

Sosyal ve ekonomik hakları tırpanlayıp emekçiye, dar gelirliye yaşamı dar ederken kentsel kamusal alanları, mahalleleri, tarih ve kültür varlıklarını sermayenin talan ve rant projelerine açmaktaydı.

AKP, kent ve kırsaldaki yaşam alanlarında hukuk devleti normlarını, insan hak ve özgürlüklerini, konut hakkı/çevre hakkı gibi temel hakları yok sayarak yıkımlar, zorla tahliyeler, yerinden etmeler, zorla yeniden iskanlar (kentsel dönüşüm-TOKİ siteleri) , toprak gaspları, suya el koyma…her türlü hukuksuzluğu gerçekleştirmekteydi. Otoriteryanizm, kentsel / kırsal fark etmeden önce mekân üzerinden yükseldi.

Doğa ve yaşam alanlarımız "OHAL fırsatçılığıyla" sermayenin eline teslim edilmek isteniyor.

Kent hakkı mücadelesini örmek

Kentte kimin kalacağı, aynı zamanda kentin kimin kenti olacağını tayin eden bir siyasi mücadele, bir demokrasi mücadelesidir.

Her hukuki kazanım ertesinde yeni düzenlemelerle kadük edilen hukuk, cim karnında nokta değişikliklerle iptal edilen planların, riskli alan kararlarının, ÇED'lerin yeniden kotarılışı, kamu yararı yerine sermaye yararını gözeterek tarih, kültür varlıklarını, yeşil alanları, yaşam alanlarını sermayenin talanına açan yönetimler, koruma kurullarının dönüştürülüşü, meslek odalarına baskılar ve tekmili birden mekan üzerinden hukuk devleti ilkeleri ve demokratik mekanizmaların hiçe sayılışı… Otoriteryan kentsel müdahalelerin şahikası ise olağanüstü zaman düzenlemeleri acele kamulaştırmaların sıradanlaştırılmaları oldu.

Hukuksal mücadelenin yetersizliği

Kent merkezinde kim kalacak, hangi kentsel kamusal varlık kime peşkeş çekilecek, kupon araziler nasıl gasp edilecek (mesela askeri alanların TOKİ ve belediyelere devirleri için çalışmalar 15 Temmuz öncesinden 2013'te başlatılmıştır, hatta 2009'da Kültür Bakanı Günay'ın bu yönde açıklamaları vardır.)… Her şey en tepeden hesaplana geldi. 2011 seçimleri önemli bir eşiktir. Tepeden inme çılgın projeler, büyüme/gelişme söylemi altında milli gururun sırtını sıvazlayarak kentsel otoriteryanizme meşruiyet inşa ettiler. Unutmayalım ki her otokratın hayalinde adını geleceğe kazıyacak bir mega proje vardır!

Öyleyse bugün değişen ne? Hukuk devleti normlarından sapma ve yargı bağımsızlığının yok edilmesiyle hukuki mücadele zaten giderek anlamını yitirmekte. Mücadelenin diğer ayağı fiili mücadele ise devlet şiddetinin ve baskıların katmerleştiği bir iklimde zorlaşacaktır. Nitekim 18 Aralık'ta Sultangazi'de riskli alan kararıyla ilgili toplantının maskeli, silahlı özel harekât tarafından basılarak yasaklanması ilk kez görülen bir şeydir!

Yeni bir örgütlenme

Mahalle toplantılarının, kent hakkı etkinliklerinin ya da basın açıklamalarının güvenlik gerekçesiyle böyle keyfi engellenmelerini yaşayabiliriz. İktidarın yanı sıra, iktidara sırtını dayayan sermayenin de her çeşit baskı ve şiddet aracını uygulamaya sokacağını-Ceratepe'de gördüğümüz üzere- öngörebiliriz. Son günlerde, yaşam savunucularına karşı açılan tazminat davalarını buradan da okuyabiliriz.

Kent hakkı mücadelesi hiçbir zaman kolay olmamıştı; daha da zorlaşacaktır. Kentte kimin kalacağı, aynı zamanda kentin kimin kenti olacağını tayin eden bir siyasi mücadele, bir demokrasi mücadelesidir. Dolayısıyla bu hareket otoriteryanizme karşı mücadelenin de önemli cephelerinden biri olacaktır. Tam da bu nedenle, yeni bir dil, yeni mecralar, yeni zeminler keşfedilmeli, cepheyi genişletecek yeni beraberlikler kurulmalıdır.

Milli tarım projesi ve tohumluk

Ne zamandan beri çiftçinin kendi ürettiği ürününden tohumluğunu ayırması kayıt dışı oldu?

Abdullah AYSU

Beştepe Millet Kültür ve Kongre Merkezi'nde Cumhurbaşkanı, Başbakan, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı ve davetli bir bölüm çiftçinin katılımıyla Milli Tarım Projesi kamuoyuna açıklandı. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanın konuşmalarının ortak bir tespiti vardı ki, çok önemliydi. O da; bugüne kadar uygulana gelinen tarım politikalarının yanlış olduğunu itiraf etmeleriydi.

Cumhurbaşkanı, "biz yerli ve milliyiz" temeline oturttu konuşmasını. Başbakan ile Tarım Bakanı'nın konuşması da benzer içerikteydi.

Tarıma ilişkin uygulanan tespitlerinin hemen hepsi doğruydu. Doğru olduğu kadar açıklıyor olmaları da (siz itirafları diyebilirsiniz) önemliydi. Çünkü yanlış, devlet erkânı tarafından tespit edilmiş ve kamuoyu ile paylaşılıyordu.

Ancak "Yaptıklarımız yapacaklarımızın teminatıdır" düsturu üzerinden devlet erkânının bu konuşmalarını çıkış noktası olarak alırsak, durum umut köreltici.

Neden mi? Nedenini tohumluk politikaları üzerinden açıklamak isterim.

Niye tohumluk?

Çünkü tohumun kullanılmaya başlanmasıyla tarım başlamıştır. Çünkü tohum, gıda zincirinin ilk halkasıdır. Tohum olmazsa/kullanılmazsa tarımsal üretim yapmak ve ürün elde etmek mümkün olmaz, beslenemeyiz!

Peki, tohumluk politikamız nedir?

Hükümet Sözcüsü Numan Kurtulmuş, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik 2018'den itibaren sertifikalı tohum kullanımının zorunlu olacağını açıkladılar. Dediler ki; "özel sektörle birlikte sertifikalı tohum temini için 2017 yılında çalışmaları yoğunlaştıracağız."

Türkiye Tohumcular Birliği –tohum şirketleri birliği-(-TÜRKTOB) bu kararı milat ilan etti ve "Hububat başta olmak üzere bitkisel üretim şaha kalkacak. 1 milyon ton olan sertifikalı tohum üretimi kısa sürede iki katına çıkacak, kayıt dışı üretim ve kullanım sona erecek. Türk tarımı, Türk ekonomisi ve Türk çiftçisi kazanacak" dediler. Mı acaba?

Çiftçinin kazancı ne?

Sertifikalı tohum yani hibrit tohum, suni girdilerin yoğun kullanılmasıyla yüksek verimliliğe erişir ancak. Girdiler ise bilindiği üzere su, mazot, sentetik gübre ve kimyasal ilaçlardır. Çiftçinin belini büken zaten bu girdiler değil midir? Çiftçiler nasıl kazanacak?

Bu girdiler ithal edilen, yani dövize dayalı girdilerdir, Türkiye ekonomisinin kazancı nasıl olacak?

Sentetik gübrenin toprağı çoraklaştırdığını Cumhurbaşkanı bizzat söyledi. Sentetik gübreler ve kimyasal ilaçlar yeraltı ve yerüstü sularını kirleten, küresel iklim değişikliğinin nedeni değil midir?

Ayrıca ne zamandan beri çiftçinin kendi ürettiği ürününden tohumluğunu ayırması kayıt dışı oldu? El insaf!

Türkiye'de durum

Dünyada ticarete konu olan tohumluk değeri 45 milyar dolar. Türkiye'nin tohumluk ihracatı 12 milyon dolar, dünya tohum ihracat içindeki yeri %0.18. İthalatı ise 64 milyon dolar, dünya tohumluk ithalatı içindeki payı da %1,03. Bu verilere göre Türkiye'nin tohumluk ithalatı, ihracatının tamı tamına beş katı. Yani ithalatçıyız. Üstelik bu durum bir yıllık da değil. Hibrit tohumun ürününden tohumluk alamayacağımız için her yıl ithal etmek zorundayız. Bu durumda çiftçi, ekonomi ve tarım değil, tohum şirketleri şaha kalkacak. Biline.

Yukarıdaki rakamlar bile Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Tarım Bakanının tohumculuk konusundaki milli ve yerli olmadığımız savını doğruluyor. Yerel tohumdan başka yerlilik olmaz. Gerçek bu.

Tohumluk üzerinden bakıldığında Milli Tarım Projesi bu haliyle geçmişin yanlışına kalkan, yeni yanlışlara yelken açan bir durumdur. Hazır devlet erkânı tarafından tarımdaki yanlış gidişat tespit edilmiş iken yanlışın üzerine yanlış ile gitmeyelim. Sertifikalı tohum yerine yerel tohumu ıslahına ağırlık verelim, ekonomik ve bilgi desteğiyle yerel tohum üretimi için çiftçileri teşvik edelim.

Türkiye'de yeni gelişen bir hareket:

Antifaşist tribün hareketi

Dayanışma, antifaşizmin en önemli özelliğidir. Faşizmin her tür ayrıştırıcı, yalnızlaştırıcı ve kendinden olmayanı ezici saldırılarına karşı birleştirici ve dayanışmacı bir nitelik beklenecek yegane hareket antifaşist taraftar hareketidir.

1. sayfadan devam

Haluk KOŞAR

Burada sözleşme olarak anlatılmak istenen hareketin kendini tanımladığı, sözünü söylediği bir metin, manifesto vb şeylerdir. Bu tip metinler önemlidir çünkü ne olduğunuz ve neyi yapmak için bir araya geldiğinizin açık ifadesidir. Yaptığınız ya da yapmadığınız bir hareket ancak böylesi bir sözleşmeye bakılarak yargılanabilinir. Aksi, kemiksiz ve biçimsiz bir bir araya geliştir. Kastedilen uzun, ağır, teorik metinler değildir. Bir kaç cümle bile bir çok şeyi anlatır. Bu bir kaç cümle kendi içinde oldukça derin ve neyin yapılması ve yapılmaması gerektiğini anlatan bir bütünü oluşturur. İş kendinizi nasıl ifade ettiğinizdir.

Che görse kovalar

Simge kullanımları ancak böylesi bir tanımlamanın ardından gelmelidir. Altı en basitinden kendinizi tanımlayan ilkeler ile doldurulmamış simge kullanımı temelsiz ve popülist bir yaklaşımdır. Oldukça fazla örneği var bu tip popülist kullanımların. Anarşist A'lar, Che bayrakları, antifaşist simgelerle donanmış nice tribün grubu rantın içinde, güvenlik güçleri ve yöneticilerle sarmaş dolaş olmuş haldedir. Kendini antifaşist olarak adlandırdığınız anda doğallığında bir sınır çizilmiş olur ve bu sınır da sizi her tür rant ilişkisinden, faşizmin simgesi olmuş her tür kurum ve kuruluştan bağımsızlaştırır. Böylesi durumların panzehri kendini tanımlamadır. Che resmi kullanılınca maalesef antifaşist olunmuyor. Üzerinde Che resminin olduğu bir atkıyı takıp tribünde ırkçı sloganlara eşlik edildiğine çokça rastlıyoruz. Yapılan kimi hareketleri Che görse yattığı yerden kalkıp yapanları kovalar. Antifaşist taraftar grubu aynı zamanda antifaşist bir okuldur. Faşizmin insana ve yaşama dair her tür yıkıcı etkisine karşı tribünden yükselen sestir ve bu sesin yükselebilmesi için gırtlak kadar bilincin de sağlam olması gerekir. Bu bilincin sağlamlığını sağlayacak olan şey ise oluşmuş olan bu tip tribün gruplarının kendi içlerinde oluşturdukları disiplin ve işleyiştir. Antifaşizm net ve değiştirilmez bir ilkedir. Bu anlamıyla ilkeden taviz verilmez ve her tür ihlal son derece sert bir biçimde karşı durulması gereken bir durumdur.

Faşist karakterin yarattığı her tür etki antifaşist hareketin net tutumuyla karşılaşır. Bu noktada grup ya da hareket asla ve asla bu etkinin bir parçası olamaz. Parçası olması demek antifaşizmin sulandırılması ve harekete mikrop bulaştırılması demektir. Her tür kavramın ve anlayışın egemen güçler tarafından sulandırıldığı gerçeğini göz ardı etmeden net bir duruş ve tutum sergilemek antifaşist taraftar hareketin güçlenmesini sağlayacaktır. Kafaların karıştığı, her tür olumsuz hareketle kucak kucağa gelmiş bir antifaşist taraftar hareketi hiç bir derde derman olmaz.

Düşmanımın düşmanı dostum mudur?

Taraftar hareketi yapısı gereği oldukça kozmopolit bir alanda varolmaktadır. Özellikle ülkemiz gibi karmaşık yapılı tribünlerin olduğu yerlerde bu kozmopolit yapı ister istemez çok farklı kitlelerle yan yana gelmeyi de gerektirir. Yan yana gelişlerin ilkesiz bir biçimde olması daha doğrusu antifaşist taraftar topluluklarının kendi ilkeleriyle sınırlarını çizmemesi de yukarda bahsettiğimiz hastalıklı durumu farklı bir biçimde yaratır. Bu noktada ülke tribünlerinin gereksiz bir biçimde ortaya çıkarttığı çeşitli takımlar arası düşmanlıklar ve dostluklar da bu ilkesiz birlikler ile birlikte garip sulara yelken açmayı gerektirdiği de gözlemlenmektedir.

Sırf yerel rakibine düşman diye ırkçı gruplarla anlamsız dostluklar kurulabilmektedir. Dost diye tanımlananların ne kadar anti faşist taraftar hareketinin sınırları içinde bulunduğu gözlemlenmeden yapılan hareketlerin dönüştürücü etkisi maalesef karşı taraf üzerinde olmamaktadır.

Tribün pek çok açıdan her tür iş birliği ve dayanışmanın olduğu bir yerdir. Bu inkar edilemez. O basamaklarda yapı omuz omuza olmayı gerektirir. Ama dediğimiz gibi bu omuz omuza olma durumu mutlaka ve mutlaka kendi ilkelerinle kendini tanımlamayla olmalıdır.

Siyaset-sizsiniz!

Antifaşist taraftar hareketi özünde politiktir. Bu politiklik salt ülke politikasına bir duyarlılık göstermek şeklinde algılanmamalıdır. Bulunulan alanın kendi çıkarları ve bir politikası doğallığında vardır. Bu alana sırt çevirip salt ülke politikasına göz dikmek de farklı bir popülizmdir. Kendi sorunlarına karşı duyarlı olmak anti faşist taraftar hareketinin başlıca sorunlarından olmalıdır.

Dağ gibi sorun genel taraftar hareketinin önünde yığılmışken bunlarla uğraşmamak bu hareketin muhalif yanının törpülenmesi, kendi bacağına sıkması demektir. Özünde kendi varlığını da etkileyecek bu tip girişimlere karşı çıkmak ve bütün taraftarları da bu karşı çıkışa davet etmek taraftar hareketinin, niteliği farketmeksizin, görevidir. Deplasman yasakları, pahalı bilet politikaları, Passolig, taraftarlara yönelik sebepsiz şiddet, tribün yasakları, vb. gibi tonla sorun ortada dururken bunlara kafa çevirmek hareketin özüne aykırıdır.

Her yerde omuz omuza

Dayanışma, antifaşizmin en önemli özelliğidir. Faşizmin her tür ayrıştırıcı, yalnızlaştırıcı ve kendinden olmayanı ezici saldırılarına karşı birleştirici ve dayanışmacı bir nitelik beklenecek yegane hareket antifaşist taraftar hareketidir. Uluslararası olduğu kadar ulusal ölçüde de bu dayanışma bağlarının kurulması oldukça önemlidir. Dayanışma olmadan genel ortamda kazanım elde etmek oldukça güçtür. Birini diğerine yeğ tutmadan, yani salt popüler gözükmek adına uluslararası antifaşist tribün gruplarıyla dayanışma sergilemek işin özüne aykırıdır. Burada sınır tanımadan bir dayanışma ağı örmenin her tür koşulu sonuna kadar zorlanma içinde olmalıdır. En nihayetinde faşizme karşı omuz omuza.

Bu daha başlangıç

Şimdilik işin ilkelerine girmeden genel bir çerçeve çizmek açısından böylesi bir tartışma oluşturabilmek oldukça önemlidir. Geç kalmış veya zamanında yeterince yapılamamış bir tartışmayı bugün açmak geleceğe ışık tutar. Bunun için bugüne kadar yapılanları iyice bir gözlemleyip düşünmek ve hatalarıyla, sevaplarıyla genel hareketi bir gözden geçirmek faydalı olacaktır. Bu konunun üzerine yatalım ve bir miktar düşünelim şimdilik.

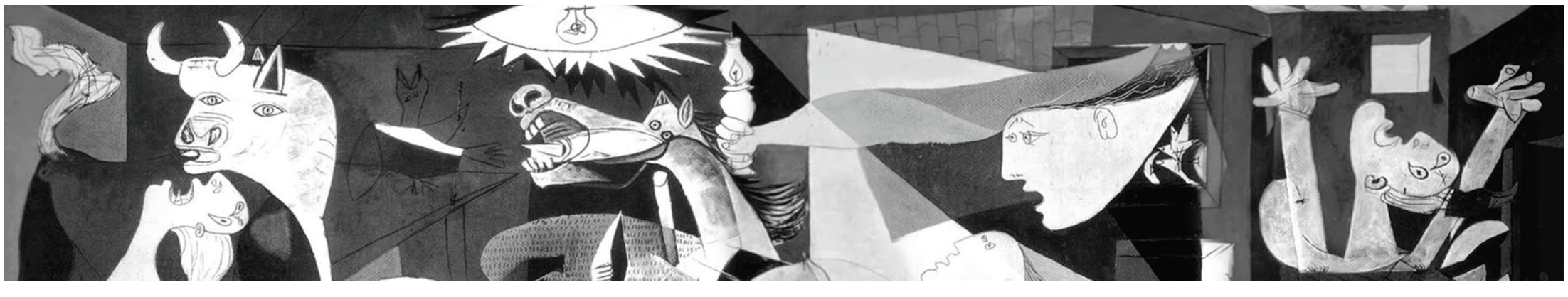

Şiddet sarmalındaki günümüz dünyası

Kapitalizm, büyük insanlığın hayallerini küçük bir zümrenin gerçeğine kurban etti. Elbette herkesin bir umudu var, umutsuz yaşanmıyor; peki neden kitleler kral çıplak demiyor?

E.H. BEREKETOĞLU

Dünya gün geçtikçe acımasız, nefret dolu ve korkuyla hükmetmek isteyenlerin yaşadığı bir yer oluyor. Bir yazarın zihninden fırlamış bir distopik kitap olsaydı yaşananlar; muhakkak herkes bir an önce bu kabus kitabı elinden fırlatıverirdi.

Dünyanın ve elbette ülkemizin içinden geçtiği zamanlar için son yıllarda hep 1984'e atıf yapılır oldu,"Big Brother" her totaliter rejim için kullanılan bir metafor zaten. Bu yazıda anlatmak istediğim, dünyada olup bitenin George Orwell'in 1984'nü aşacak kadar karanlık ve kaotik oluşu.

İnsanlar her zaman savaşacak bahaneler buldu, katliamlar tedhiş hareketleri ve toplu kıyımlar her yüzyılda görüldü, fakat bu yaşadığımız zamanların keskin bir ayırım noktası var:

Hiçbir zaman yaşananlar bu kadar aleni olmadı, şiddetin dozunu, acımasızlığın sonunu kimse hesaplayamaz oldu. Teknoloji tandanslı okunan gelişimler sebebiyle sanal reele üstün geldi..

Gerçek ile sanal içiçe girmiş, ayır ayırabilirsen!

Distopya çağında ütopya güzergahı

Şiddetin, acımasızlığın da bir tarihi var; ancak Aztekler Orta Amerika'da kurbanlarının kafasını keserken kendileriyle başbaşaydılar, Moğollar Aztek'lerden yüzyıllar sonra Bağdat'ta kesik baş dağları yaparken yine sınırlı bir bölgede tedhiş yaratmışlardı.

İnsan bedenlerine kitaplara, binalara, şehirlere yapılan onca zulüm sınırlı ve kayda alınmamıştı. Peki 20. yüzyıldan itibaren başlayan ve Hitler ile özdeşleşen mahfuz ve sistematik katliamlar da ne demek oluyor? Nereye gidiyoruz?

Tarihin yazılı, kayıtlı bütün çağlarına baktığımızda, hep bir altın çağ özlemi dikkati çekiyor. Altın çağ özleminin gerçeğe dönüşme olasılığı üretimin değişmesi ile 20.yüzyılda mümkün görünürken daha 1 asır geçmeden "altın çağ" talebi çocukça ham hayal kabul edilir oldu. Kapitalizm, büyük insanlığın hayallerini küçük bir zümrenin gerçeğine kurban etti. Elbette herkesin bir umudu var, umutsuz yaşanmıyor; peki neden kitleler kral çıplak demiyor?

Kabullenen, boyun eğen, mecbur kalan kitlelere değecek bir ütopya arzusu ile siyaset yapacaksak, distopyaların etrafından dolanıp niyahete ulaşmamız mümkün mü?

Ya da şöyle soralım, teknoloji konforu veya nesne/mülkiyet fetişizmi ile kurtuluşa biat etmiş büyük insanlığın kulağına sesimiz nasıl ulaşacak? Zamanın ileriye doğru reel bir çizigide aktığına inandırılan 'modern insan' zihninde yer etmiş ilerde bir güzergahta "doğal kurtuluş" imgesi var. İnsanlar şöyle düşünüyor: Bir lider gelecek ve kurtulacağız,bir icat herşeyi mükemmel hale getirecek, bir ideoloji/din muhakkak kitlelere gerçeği gösterecek... Yok ya, böyle bir dünya ancak öğleden sonra şekerlemelerinde var, o da beş on saniyelik rüya sekansalarında..

Kırbacı elinde tutana dur deme zamanı

Dünya gittikçe rezilleşirken ve daha kötüsü rezillikler gittikçe meşrulaşırken daha gür bir sesle haykırmak zamanı: Kurtuluş yine felsefede! İnsanlık kurtulacaksa ve bizim insanlığı kurtarmak gibi bir amacımız varsa yeniden ve yine felsefe deme zamanımız gelmiştir.

Yazının başlığıyla bitirelim: 1974 yapımı Öksüzler filminin zihinlere kazınmış bir sahnesi vardır: Sezercik'in şirin mi şirin sıpası mezatta satılmaktadır. Kodaman ailelerin çocukları şirinlik muskası sıpa için açık arttırmada kapışır. Şişko Nuri sahneye fırlar ve birçok neslin içini parçalayan o repliği söyler: "binicem üstüne, vurucam kırbacı,vurcam kırbacı…" sahne malumunuz her zaman vasata boyun eğen Türk filmi iyimserliğine kurban edilir. Filmde Sıpa'yı Şişko Nuri alamaz. Seyirci derin bir oh çeker... Gelelim gerçek dünyaya, burada işler başka yürüyor elbette. Gerçek hayatta Şişko Nuriler kazanıyor. Baksanıza günümüzün şişko Nuri'si Donald Trump'a..

Zavallı sıpa, zengin Trump'ın elindeki kırbaca mazlum mazlum bakıyor…

Gerçek hayat Yeşilçam Sineması olmadığına göre, bize kalan değerli bir soru oluyor elbette: "Peki Kırbacın şaklamasına mahkum muyuz?"

Oblomovculuğumuzla hesaplaşmalıyız.

Örgütlenme içindeki çürük: Erteleme

Ertelemecilik esas olarak yoğunlaşma yokluğudur. O, özgürlük korkusuyla beslenen, başarı kaçkınlığıdır. Başlayamamaktır ertelemecilik, başarmaya başlangıç kıvılcımını çakamamaktır.

Haydar ARIKUŞU

Gazetenin bir önceki sayısındaki ‘’Devrimci Örgütlenmede Planlı Çalışma” başlıklı yazımda, planlı çalışmayı, örgütlenmenin olmazsa olmazı olarak açıklamıştım. Ve planın, hedef ile diyalektik, gerilimli bir etkileşim içinde olduğunu, hedefe varışın ‘’kurulu zembereği” olduğunu vurgulamıştım. Gerçekten de örgütlenme faaliyetleri içinde görüyoruz ki başarı konsantrasyonu gösterme, sonuç almanın netlik ve keskinliğini, planlı çalışmayla sağlayabiliyoruz.

Ağacın çürüğü

“Ağacın çürüğü içindedir” derler. Planlı çalışmanın çürüğü de; ertelemeciliktir. Ertelemecilik, devrimciliğin içini oyar, eksiltir. Çürüme; yaşamın ertelenmesidir. Duran çürür, ey devrimci! Çürüyen kokar.

‘’Sonra yapsam ne kaybederim ki?” diye, masum bir soruyla inzivaya çekilir ertelemeci. Kendine zaman ayırdığını sanır. Günlük yaşamın koşturmacasında hafif öfkeli, biraz da bıkkın; ‘’ Aamaan! Yarın yaparım” der. Ya da koca bir güne ‘’bir işi” sığdırır. Ve o ‘’bir işe” hazırlanır da hazırlanır.

‘’Kendine”, zaman kazanmaya çalışır, ertelemeci. Oysa geçen zaman devrimdendir. Geçen zaman plandan…

Erteleme hastalığı

Psikoloji de erteleme hastalığının adı; ‘’Procrastination” dur. Yapılacak işleri, öteleme, üşenme, sonraya bırakma olarak tarif edilir.

Nedenleri de;

Motivasyon eksikliği, mükemmeliyetçilik, kalıplaşmış düşünceler (zaten başaramam, sonra da yapsam olur vb.) olarak belirtilir. Erteleyen birey sorunlarla yüzleşemez. Sorun kaçkınıdırlar onlar. Günlük yaşam içinde hayatın felaketi değildir elbette. Belki de, niyet ve yaşantımızda açılan iğne ucu kadar bir deliktir. Fakat gelin görün ki siyasette bu küçücük ‘’sorunla yüzleşme kaçkınlığı” önce plan geriliminde kaçırır, sonra bireyi savaş kaçkınlığına kadar götürür.

Hedeften uzaklaşmak

Ertelersin, hedeften uzaklaşırsın. Ertelersin ‘’başarmak ‘’ geriliminden korkarsın. Gereceklerin gözünün içine bakacağına, yüzünü dolar gidersin.

Başarısızlığın müzminleşir, küflenirsin. Devrimci görevlerin geriliminden, kendini yaşamak için zaman kazandığını zannedersin. Sen zamanı kıtır kıtır yersin, sistem onu fitil fitil burnundan getirir.

Limitsiz kredi kartları gibidir ertelemecilik. Taksit taksit tüketirsin zamanı. Üşene üşene biriktirirsin görevlerini. Günü gediğinde bedelini ödeyemez, görevlerinin altında kalırsın.

Tembellik ve ertelemecilik

Ertelemeci-lik, tembellik değildir. Peki, üşenmek midir? Hayır. Bu kavramda tam olarak karşılamaz. Bunları birer parça içerse de ertelemecilik esas olarak yoğunlaşma yokluğudur.

O, özgürlük korkusuyla beslenen, başarı kaçkınlığıdır.

Başlayamamaktır ertelemecilik, başarmaya başlangıç kıvılcımını çakamamaktır.

Devrimci kadro, hamleci ruhun keskin iradeciliğini, planlı çalışmanın başarı yoğunlaşmasını, bilincine yaşamına hâkim kılmadıkça ertelemecilikten kurtulamayacaktır.

Sonuç olarak;

‘’ Esas marifet buluttaydı; ama herkes yağmura şiir yazdı.” diyor şair C. Zarifoğlu

İşte biz de öyle; planlı çalışmanın bulutlanmış yoğunlaşmasını, başarı yağmurlarına çevirdikçe ertelemecilik zaafımızdan kurtulabileceğiz.

İşte o zaman, bulutun (örgütlenme planının) marifetinin kadir kıymetini bileceğiz. *05.01.2017*

Devrimci hamle için, kopuş ve inşa diyalektiği üretmek

Devrimci kadrolar, en zor koşullardan, en karanlık zindanlardan cesareti ve umudu sayesinde çıkmıştır. İşte bu umut ve cesaret, devrimci kadrolar tarafından bütün toplumsal dinamiklerin zemininde yükseltilmelidir

Pelin KAHİLOĞULLARI

Farklı siyasal güçlerin, hareket halinde olduğu ve kendi iktidar alanını dayattığı olağanüstü bir siyasal süreçten geçiyoruz. Rejim ve devlet krizi derinleşip yeni kriz dinamikleriyle sarmalandıkça AKP iktidarı ve diğer egemen güçlerin hamleleri, baş döndürücü bir hız kazanıyor. Şu an içinde bulunduğumuz olağanüstü siyasal sürecin kaos biçimine de bürünebilecek belirsizliklerle yüklü bu “geçiş dönemi”, devrimci kadrolar açısından, işçi sınıfının, kadınların, ekolojistlerin ve diğer toplumsal dinamiklerin inisiyatifinin güçlendirilip öne çıkartılabileceği bir dönem.

Kaos ortamının devrimcisi olabilme

Ardı ardına patlayan bombalar, sosyal medya paylaşımları dahi gerekçe gösterilerek yapılan gözaltı ve tutuklamalar ile kitlelerde bir şok hali yaratılıyor. Tedirginlik, panik ve korku ruh halinin olağanlaştığı, bir toplumsal yaşam inşa ediliyor. Bireylerin zihni parçalanıp dağılıyor.

İktidar bireylere acı çektirip, boyun eğdirerek toplumsal bilince yeniden biçim vermeye çalışıyor. Kaybettiği toplumsal meşruiyet yerine, toplumu diz çöktürüp teslim almayı hedefliyor.

Görüş keskinliği-kafa netliği

Puslu havalarda, görüş mesafesi daralır ve görüntüler belirsizleşir, yol almak için artık gözler yetmez. Bunun için, gözlerle beraber diğer duyuları da harekete geçirmek, ihtimalleri görmek, duyuları yönetmede tecrübe kazanmak gerekir. Aksi takdirde puslu ortamdan çıkış yerine, uçurum kenarına doğru sürükleniş gerçekleşir.

İşte içinden geçtiğimiz bu siyasal atmosfer de, sıradan bir bakış ve pozisyon alış ile kavranamaz.

Alışkanlıklarla hareket etme, fırtınanın dinmesini bekleme gibi tutumlar, devrimci kadrolar için “toplumsal özgürleşme” iddiasından vazgeçme manası taşır.

Devrimci kadrolar, mücadeleyi sürdürüp yükseltirken karşılarına çıkan eşiklerden kopuşma ve yeni koşullara uygun bir devrimci tarzı inşa etme gerçekliğiyle karşı karşıyadır.

Bu kopuş ve inşa ancak devrimci kadronun “taktik manevra” yeteneğiyle üretilir. Söz gelimi, devrimci kadronun “dün” çalıştığı tarz ve tempo bugünün ihtiyacını karşılamayabilir.

Çok yönlü ve hareketli bir taktik-devrimci kimliği kazanmaya ihtiyaç vardır.

Ancak bu şekilde, süreci öngören, kavrayan, anlamlandıran ve buna uygun hamleleri gerçekleştiren devrimci kadrolar, siyasal mücadelenin öncüleri haline gelir.

Sıradan bireylerin kaldıramayacağı gerilim eksenleriyle yüklü bu süreçte, devrimci kadroların kaldıracı “bilinci ve devrime olan inancıdır”.

Devrimci kadrolar, dayatılan geri çekilme ve teslim olma ruh halinin karşısında devrimci-direnişçi bilincinden ve tarihsel birikiminden beslenerek “savaş cephesinde” toplumsal dinamiklerin önünü açmalıdır.

Moral dayanıklılığı

Bütün gündüzlerin, bütün gecelerin sonunda
Meltemi senden esen
Soluğu sende olan
Yeni bir başlangıç vardır*

Egemen güçlere karşı yürütülen mücadelede, önemli bir eşik de yaratılmaya çalışılan korkuya karşı “cesareti”, birbirine güvensizliğe karşı “kolektif iradenin el birliğiyle ürettiği değere güveni” karamsarlığa karşı “umudu ve neşeyi” üretebilmektir.

İktidarın en küçük direniş karşısında bile öfkeye kapılmasının, pervasızca saldırmasının gerekçesi, ezilenlerin ruh halini kontrol etme, volkanın patlamasını önleme çabasıdır.

Devrimci kadrolar, en zor koşullardan, en karanlık zindanlardan cesareti ve umudu sayesinde çıkmıştır. İşte bu umut ve cesaret, devrimci kadrolar tarafından bütün toplumsal dinamiklerin zemininde yükseltilmelidir.

Hedeflere bağlılık

Demokratik cumhuriyetin imkanının önümüzde durduğu bu tarihsel süreçte, alınan her kararın, ortaya konan her hedefin “sonuca-başarıya” ulaşması elzemdir.

Günlük hareket etme biçimimiz, attığımız adımlar hedeflerimiz doğrultusunda şekillenmelidir.

Sağa sola yalpalamalara, kafa karışıklığına ve paniğe karşı garantimiz, planlamalarımızı hayata geçirmekle yerleşeceğimiz, toplumsal gerçekliktir.

Yürüttüğümüz mücadelenin gereği, ev ev, sokak sokak örgütlenmektir. İşçi sınıfının, kadınların, Alevilerin, ezilen bütün kesimlerin içerisinde olarak siyaset yürütebilmektir.

Ancak saflarımızı sıklaştırıp, güçlendirerek zafere ulaşabilir, tarih-kurucu özneler olabiliriz.

KADIN

Kadınların isyanı domino taşı misali her yanı saracak...

2017 kadınların direniş yılı olacak!

Mor Dayanışma bu "Korku İmpartorluğu'na" karşı tüm kız kardeşleri ile birlikte, kadın dayanışmasının gücü ile, mayalanan kadın isyanını bir adım daha ileri taşımak için kadınların olduğu her yerde kadın özgürleşmesi şiarını yükseltecek!

Perihan KOCA

Tüm şiddetiyle hissediyoruz. Türkiye, iktidarın öncülüğünde hızla kaosa ve faşizme doğru sürükleniyor...
Ülkeyi saran ekonomi, hegemonya ve devlet krizi üçgeni olağanüstü bir erkeklik krizi ile iç içe geçerek toplumun tüm kesimlerini ağır ve sert bir basınçla sarsıyor ve zorluyor... Özellikle de kadınları.
Kadın cinayetlerinin, tacizin, tecavüzün, şiddetin, çocuk istismarının alabildiğine arttığı ve erkek devlet ve yargı uygulamaları dolayısıyla giderek normalleştirilmeye ve meşrulaştırılmaya çalışıldığı, kadın bedeni ve emeği üzerindeki ataerkil tahakkümün tüm yaşam alanlarımıza sirayet ettiği olağanüstü bir süreci yaşıyoruz.
Öyle ki, 14 yıllık AKP iktidarı pratiğinin kadın düşmanı politikalarını bir yana koyup; sadece 15 Temmuz ve OHAL ilanı ardına yaşananlara baktığımızda bile, bu ülkede kadınlara yönelik topyekün bir savaş ilan edildiğini apaçık görüyoruz.
"Darbe girişiminin" taciz, tecavüz ve silahlanma çağrıları ile bastırıldığına, ekonomik krizle gelen işten çıkarmalarda ilk gözden çıkarılanların zaten ucuz ve niteliksiz iş gücü olarak istihdam edilen kadınlar olduğuna, krizin ve savaşın en çok kadınları vurduğuna, kadın bedenine teşhir ve işkencenin, çocuk istismarının tüm edep sınırları aşılarak uygulandığına hep birlikte tanıklık ettik.

Tüm kız kardeşlerimizle ve dayanışmanın gücüyle kadın isyanını bir adım daha ileri taşıyalım!

Kadın dernekleri kapatıldı, belediyelere atanan kayyumlarla kadın merkezleri, çocukların gittiği ücretsiz kreşler kapatıldı, kadın siyasetçiler tutuklandı.
İktidar ve sermaye toplumu yeniden yapılandırmak için eğitimden hukuka, medyadan ekonomiye türlü hamleler yapıyor. Muhafazakar-gerici politikalarla kadınların her türlü hak ve özgürlüğü budanarak, kadınların tarihi, bedeni ve emeği son derece bilinçli bir programla imha edilmek isteniyor.
Erkeklik mayasıyla örülmüş bir "korku imparatorluğu" inşa ediliyor... Ki, toplum tümüyle zapturap altına alınıp çaresizliğe, umutsuzluğa mahkum edilebilsin...

Karanlığa karşı umut kadınlarda!

Türkiye giderek bulanık ve karanlık bir düzleme doğru sürükleniyor evet.
Ancak bu karanlığı yırtarcasına bir kadın isyanının mayalandığını görüyoruz. Gezi direnişi, Özgecan eylemleri, 6-8 Mart eylemleri ile sokaklara akın eden ve güç biriktiren kadınlar, "cinsel istismar yasasına" karşı ülkenin dört bir yanına yayılan eylemliklerle ve 25 Kasım'da umudu yeniden yeşertti ve erkek iktidar politikalarına geri adım attırabildi.
Kadınlar, dünya ölçeğinde Polonya'dan Suriye'ye, Arjantin'den Türkiye'ye isyan dinamiği içerisinde. Ve bu isyan domino taşı misali her yanı saracak. 2017 kadınların isyan ve direniş yılı olacak.
Mor Dayanışma bu "Korku İmpartorluğu'na" karşı tüm kız kardeşleri ile birlikte, kadın dayanışmasının gücü ile, mayalanan kadın isyanını bir adım daha ileri taşımak için kadınların olduğu her yerde kadın özgürleşmesi şiarını yükseltecek!

Buz dağının altındaki "yangın"

Aladağ'da "ahlak bekçiliği" yapıldığı ve yangın çıkışları kilitlendiği için öldü o kız çocukları… Tesadüfen, ya da ihmal yüzünden yangın çıktığı için değil.

Cemile BAKLACI

2016 yılının geride bırakamadığımız ağırlığıyla, 2017'ye bakarken, hayatın tüm alanlarında yakıcı ve yıkıcı olaylar silsilesiyle karşılaşmaya devam ediyoruz.
Bunlardan birisi de; 2016'nın son günlerinde yaşadığımız, üstünde çokça konuşulmayıp ev kazası süsü verilen, "kader" açıklamalarıyla içimizi "rahatlatmaya" çalıştıkları, Aladağ Süleymancılara bağlı kız yurdunda çıkan yangın oldu. Yangında 11-14 yaşlarında 10 kız çocuğu ile 6 yaşındaki kız çocuğu dâhil 12 kişi yandı/yakıldı! Yakılan çocukların ölümleri üzerine çocuklara «din eğitimi uğrunda şehit oldu" mesajı verildi!
Yangından kısa bir süre önce OHAL kapsamında çıkarılan iki yeni Kanun Hükmünde Kararnameyle, 375 dernek kapatıldı. Kapatılan dernekler çoğunlukla; gençlik, çocuk ve kadın çalışmalarını yürüten, çocuk hakları üzerine çalışmalar yapan derneklerdi. Bunlar kapatılmalıydı çünkü bunların yerine, kaynaklarının nereden geldiği bilinmeyen, cemaat okullarına, yurtlarına ve evlerine finans sağlayan dernekler, vakıflar yeterince vardı.
Peki, cemaat yurtları Türkiye'de hangi ara bu kadar çoğalmıştı?

Cemaat yurtlarının tarihsel gelişimi

Türkiye'de kapitalist sistemin gelişimi ve dönüşümü için ihtiyaç duyduğu zeminin hazırlanması amacıyla, 1980 yılından itibaren neoliberal politikaları hızla uygulanmaya başladı. Neoliberal sistemin uygulanması ve devletin de bu dönüşüm sürecine girip manevra kabiliyetini arttırmasında, eğitim sistemi kilit noktalardan biri olmuştur. Özellikle 1980'den sonra, YÖK'ün kurulduğu, İmam Hatiplerin açıldığı, birçok farklı cemaatin köküne gübre atılarak büyütüldüğü, bir döneme girdik. Erdoğan öncülüğünde AKP iktidarı bu "mirası" devraldı ve muhafazakâr bir toplumsal yapı hedefiyle eğitim sistemini bu cemaatlerin kadrolarıyla doldurdu.

OHAL ardına...

Özellikle 15 Temmuz süreciyle birlikte Gülen Cemaati ile kopan iplerin sonucu olarak, milli eğitimdeki cemaat örgütlenmelerinin boyutlarını daha iyi anlayabildik. Bunun yanı sıra neoliberal politikalarla, eğitim için ayrılan kamu harcamalarında ciddi kesintiler yapıldı ve okullar özelleştirilmeye açıldı; bilginin alınıp satıldığı, sermaye çıkarlarına uygun müfredatlar düzenlendi; dinsel-şoven-cinsiyetçi bir dizi düzenlemeyle, sorgulamayan, toplumsal rollere uygun, gerici bir nesil yaratmaya çabaladılar.
Sömürünün artmasıyla daha da yoksullaştırılan halk, en temel insani hakkı olan parasız, bilimsel, anadilde eğitim taleplerinden yoksun kaldığı için cemaat yurtlarına muhtaç bırakıldı.
Tüm bunlar; son beş yılda neredeyse iki katına çıkan kadın ve çocuk ihmal, istismar ve tecavüz vakalarının tesadüften ibaret olmadığını açıklamaktadır. Aladağ'da "ahlak bekçiliği" yapıldığı ve yangın çıkışları kilitlendiği için ölen kız çocukları gibi…

Tesadüf değil

Özellikle kadın ve çocukların bedeninde somutlaşan, 14 yıllık AKP iktidarında giderek yoğunlaşan muhafazakâr ve neoliberal politikaların sonuçlarını yaşıyoruz. Kadın cinayetleri, çocuk ölümleri, tecavüz s/cinsel istismar suçlarının hiç biri tesadüf ve bireysel değil, politiktir.

Kampüslerden sokaklara mor mücadele

Kampüslerden sokaklara uzanan erkekliği, kadınlar artık kendi mücadele alanlarını örgütleyerek yıkabilecek

Eylem GÜLTEKÇE

15 Temmuz'dan sonra OHAL koşullarında bile artarak devam eden şiddet olayları, tecavüz, kadın cinayetleri, homofobik ve transfobik nefret cinayetleriyle birlikte derinleşen erkek egemenliği, yaşamlarımızı giderek daha fazla tehdit ediyor.
Üstelik bir ay önce tecavüzün evlilik ile aklandığı bir yasa tasarısı hazırlayan iktidar partisi de, erkeklerin kadınlar üzerinde kurduğu her türlü baskı ve tehdit unsurlarını meşrulaştırarak bu cinayetlere ortak oluyor.

Mekânlar erkekleşiyor

Gün geçtikçe, sokaklar, meydanlar, kampüsler biz kadınlar için daralırken erkeklik hali giderek yayılıyor. Giderek evlerimizin ve iş yerlerimizin içerisine hapsediliyoruz.
OHAL kapsamında alınmaya çalışılan "tedbirler", ne kadınların sokak ortasında katledilmesini engelledi ne de her gün bulunduğumuz kampüsleri "korunaklı" kıldı. İktidarın kadınlar üzerinde inşa etmeye çalıştığı korku politikasının bir devamı olan "OHAL", sadece kadınların eve kapatılmasının önünü açtı.
Hatırlayalım, Özgecan Aslan'dan sonra pek çok genç kadın güvenilir zannettiği kampüslerin, yurt ortamlarının, toplu ulaşımların ve sokakların o kadar da güvenilir olmadığını bir kez daha görmüş oldu.
Özellikle üniversiteli genç kadınlar için yurtlar artık güvenilir olmaktan çıkıp, en tehlikeli mekânlar haline geliyor. 'Kız öğrenci yurtlarının' ısrarla tenha bölgelere ve ışıklandırmanın olmadığı yerlere yapılması, pek çok genç kadının tecavüze uğramasına ve katledilmesine sebep oldu.
Yine de ne bu yurtların yerleri değiştirildi, ne de güvenlik önlemleri arttırıldı.

Kampüsleri kuşatan cinsiyetçi yaşam pratikleri

Kampüslerde, yurtlarda ve sokaklarda uğradığımız cinsel taciz, şiddet, tecavüz vakalarının bu denli sistematikleşerek artması, cinsiyetçi yaşam pratiklerinin üniversitelerde de tüm yaşamımızı kuşattığını gösteriyor.
Kahvehaneye dönen üniversite kampüsleri, kadınlar için artık iyice yaşanmaz hale geldi. Kafamızı nereye çevirsek; gündemdeki olaylara dair cinsiyetçi küfürler, çatışan erkeklikler, rahatça ayrımcılık yapan yönetim ve erkekliği pohpohlayan yasalar…
Bu şiddet yüklü erkeklik kuşatmasına, kampüslerde tokat atan ilk olay; Ankara Üniversitesi'nde genç kadınların tacizci bir erkeğe "öz savunma" uygulaması olmuştu. Çünkü, şiddet kurumsallaştığında, öz savunma haktı!
Kadınların kampüslerden başlayarak toplumsal cinsiyet rollerini yıkmak için bir araya gelmesi, kampüsleri mora boyama bilincini oluşturmaları ve bu bilinci örgütlemeleri, özgür bir alanın kapılarını aralayacaktır.
Kampüslerde kurulabilecek 'cinsel tacizi önleme komisyonu' bunun için bir adım olabilir. Çünkü bu komisyonlarla birlikte kadınların kabuğuna çekilme, sessiz kalma rolleri yıkılacak ve kampüslerde ki bu durum sokaklardaki erkeklik halinin de kırılması için bir örnek olacak.
Kampüslerden sokaklara uzanan erkekliği, kadınlar kendi mücadele alanlarını örgütleyerek yıkabir. Bunun için tek başına olsa bile kadınların, üniversitesini mora boyamak için cüret etmesi gerekiyor.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Mertcan Hepgoncalı
Adres: Hüsyinağa Mah. İstiklal Cad. Balo Sok. No: 29/3 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza, No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul. Tel 0212 454 30 00